

PÕHJARANNIK

HARIDUSMINISTER MARIS LAURI: EESTI JA VENE LAPSED ÜHES KOOLIS ON MEIE TULEVIK/LK 7

30 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2015)

LAUPÄEV, 15. oktoober 2016 Nr 171(16103) Hind 0.70 €

VV AUTO
HAAGISTE HOOLDUS JA REMONT

Eesti suurim veoauto haagiste remondi- ja hoolduskeskus

VV AUTO
otsib oma töökasse kollektiivi Tallinnas

REMONDI-LUKKSEPPEA

Nõutav eelnev töökogemus, ausus, kohusetunne ja töötahe!

Vajadusel pakume nädala sees majutust kohapeal.

Palk on mehe vääriline!

CV saata: margus@vvauto.ee
Lisainfo tel. 56566006

Korstenpuhkimine

☎ 1554
☎ 59001554
korstenpuhtaks.ee

GEOS EG
GRANITE

-25%
HAUAKIVID
HAUAPIIRDED
TEKSTI GRAVEERIMINE
TASUTA

HAUAPLAAT 40x25cm
koos graveerimisega **40€**

Jõhvi, Rakvere 16
33 40411, 53 066607
K-J, Järveküla tee 62
33 75137, 55 536536
Narva, Tallinna mnt 27
68 40264, 55 48072

ILM

+4 ... +6°

Kohtla-Järve elanike armastatud jalutustänav Keskallee muutus oktoobris teismeliste kurjategijate jahimaaks.

PEETER LILLEVÄLI

ÕIGUSKORD: Linna pikalt terroriseerinud poisike pandi lõpuks trellide taha

Teismeliste jõuk ründas Kohtla-Järve tänavatel inimesi

■ Politsei on kohtu loal vahi alla võtnud kaks noorukit, keda seostatakse jõuguga, mis juba pikemat aega Kohtla-Järvet oma hirmutegudega terroriseerinud on.

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Eelmise nädala neljapäeva õhtul pärast kella üheksat kõndis Aleksandr (33) koos naabrimehe ja tolle koeraga kohtla-järvelaste meelisjalutuspaigas – Keskalleel –, kui äkki seisis mehe ees teismeline nooruk. "Ta hüüdis: "Pekske teda!" ja ühtäkki olin poisikest poolt ümber piiratud ning nad hakkasid mind taguma. Algul nad hästi ei ulatanud mulle näkku ja pähe lüüa, kuid siis kukkusin ja nad peksid jalgadega," meenutas Aleksandr õhtut, mil alaealiste jõuk talle kallale kargas.

Nädalaks haiguslehele

Temaga olnud naabrimees haaras mobiiltelefoni ja helistas politseisse. Hiljem kuulis Aleksandr, et olukorda sekkusid ka möödunud, kes püüdsid vägivaldseid poisikesi eemale tassida. "Siis aga hüüdis üks neist, et politsei tuleb, ja nad jooksid nagu tarakanid laiali," rääkis Aleksandr. Kohalekutsutud kiirabi andis kannatanu-

le esmaabi, tema üks silm oli nii kinni paistetanud, et mees pidi nädalaks töölt koju jääma.

Nagu selgus, oli üks peksjatest Aleksandrile tuttav. "Algul arvasin, et ma ei tee politseile avaldust, vaid räägin tema vanematega. Kuid siis sain teada, et tegemist on jõuguga, kelle paturegister on pikk," rääkis mees.

Eelmisel neljapäeval juhtunu polnud aga Kohtla-Järve tänavail esimene vägivaldlaakt, mida politsei selle kambaga seostab. Alustatud kriminaalasjas kirjeldatakse juhtumit, mis leidis aset 2. oktoobri õhtul Kohtla-Järvel Vironia kaubanduskeskuse parklas, kus sama bande peksis 15aastast noormeest.

Peale selle on 14aastasele noormehele esitatud kahtlustus selles, et 8. oktoobril lõi ta Kohtla-Järvel Keskalleel asuva kaubanduskeskuse juures 14aastast noormeest mitmel korral vastu pead. See 14aastane vägivaldlatseja ongi kogu selle kamba ninamees, kellega korrakaitseasutused on juba pikemat aega vett ja vilet näinud.

Terroriseerisid kauplusi

Möödunud aastal kirjutas Põhjarannik suvel Kohtla-Järvet terroriseerinud noorukite kambast, mis sisenis kauplustesse, osa neist juhtis müüja-

te ja turvameeste tähelepanu kõrvale, solvates ja ähvardades neid, teised aga varastasid samal ajal riulitelt kaupade ning põgenesid sellega.

Kamba ninamees oli seesama poiss, kes nüüd vägivaldskuritegudes kahtlustatavana vahi alla võeti. Toona ei saanud ametivõimud rohkemat teha, kui suunata ta alaealiste komisjoni, kes taotles kohtult tema saatmist Tapa erikooli (praegu ametlik nimeetus Maarjamaa hariduskolleegiumi Valgejõe õppekeskus). Nüüd on nooruk aga saanud 14aastaseks, mis võimaldab ta kriminaalkorras kohtu alla anda.

Kriminaalasja kohtueelset menetlust juhtiv Viru ringkonnaprokuratuuri prokurör Natalja Firsova ütles, et praegu on kahtlustatavana üle kuulatud kolm noormeest. "Kolmest noormehest kaks, kes on vanuses 14 ja 15 aastat, on tänaseks kinni peetud ning kohtu loal vahistatud," lisas prokurör.

Tema sõnul võib noormeeste taustaga tutvudes tõdeda, et kuigi neil on kodu ja vanemad, on noored inimesed otsustanud elu pahupoole kasuks. "See on koht, kus nüüd peab riik sekkuma. Kahjuks peab üks nendest noormeestest oma 16. sünnipäeva vanglas," kommenteeris Firsova.

Jõhvi politseijaoskonna juht Kalle Kuusik tõdes, et mõle-

NATALJA FIRSOVA

See on koht, kus nüüd peab riik sekkuma. Kahjuks peab üks nendest noormeestest oma 16. sünnipäeva vanglas.

mad vahi alla võetud kahtlustatavad on politseile varasemast tuttavad, kuid kahjuks ei ole eelnevad mõjutusvahendid suutnud neid õigele teele suunata. "Leian, et lapsed ei peaks oma nooruspõlve kinnipidamisasutuses veetma, kuid kui linnatänavatel on tekkinud olukord, kus inimesed ei julge enam poodi minna, siis on politsei suurim prioriteet taastada kodanike turvatunne," lisas Kuusik.

Mis põhjusel need poisikesed üldse inimestele tänaval kallale läksid, on praegu veel ebaselge.

"Täna ei ole meil veel vastust küsimusele motiivi ning nende noorte inimeste tegude tagamaa kohta – see selgub kohtueelse menetluse lõpuks," sõnas Firsova.

Kolmas Petroteri osutus kõige efektiivsemaks

Mullu septembris käivitunud 84 miljonit eurot maksnud VKG kolmanda Petroteri õlitehase tootmisnäitajad on osutunud oodatust paremaks.

Veidi rohkem kui aastaga on VKG uusim tehas tootnud 136 000 tonni põlevkiviõli.

VKG juhatuse esimehe Ahti Asmanni sõnul on õli, energia ja soojuste koostootmisel süsihappegaasi eriheide toodangu energiaühiku kohta 80 protsendi võrra väiksem kui otse põletamisel.

VKG kõigi kolme Petroteri tehase energiaefektiivsus ületab praegu 81 protsenti ning nende töökoormus ületab pidevalt 100 protsenti projekteeritud nominaalvõimsust, samas näeb ettevõtte võimalusi ka selle näitaja suurendamiseks.

Üks Petroteri tehnoloogial töötav õlitehas töötleb aastas umbes miljon tonni põlevkivi. (PR)

Kurikuulsa ühiselamu lammutushange nurjus

Ligemale 15 aasta jooksul Kohtla-Järve üheks negatiivseks "visiitkaardiks" kujunenud üheksakorruselise endise ühiselamu tondiloss püsib loodetust pisut kauem, kuna selle lammutushange nurjus.

Augustis väljakuulutatud hanke võitis Järvamaal registreeritud firma Jäätmeproff, kes oli nõus Kalevi 33 asuva hoone maatas tegema pisut rohkem kui 106 000 euro eest. Ent korduvatele katsetele vaatamata lepingut selle firmaga linnavalitsusel sõlmida ei õnnestunud. Sel esmaspäeval laekus linnavalitsusse hoopis kiri, et Jäätmeproff keeldub lepingu sõlmimisest, kuna lõpetab uuest aastast tegevuse.

Kuna paremuselt järgmised pakkumised ületasid lammutustöö eeldatavat maksumust, ei jäänud linnavalitsusel muud üle, kui tunnistada hankemenetlus kehtetuks.

Kohtla-Järve abilinnapea Vitali Borodin sõnas, et lähiajal korraldatakse uus riigihange.

Kohtla-Järve linnavalitsus osales kohtutäituri korraldatud enampakkumisel Kalevi 33 asuva kinnisvara müügiks hinnaga 22 500 eurot. (PR)

KESKKOND: Keskkonnainspeksioon kaevub vanadesse dokumentidesse

Õlireostus Kohtla-Järvel unustati neljaks aastaks

■ Kohtla-Järve linnavalitsus küsis keskkonnaametilt infot vanalinnas 2012. aasta juulis riigi maal avastatud reostuse kohta, millest pärast menetluse alustamist pole enam midagi kuulda olnud.

KÜLLI KRIIS
kylili@pohjarannik.ee

27. juulil 2012 avastasid keskkonnainspeksiooni inspektorid Kohtla-Järve vanalinnas Järveküla tee 7 ja Pioneeri tänav 7 vahelisel alal umbes 40ruutmeetrise naftasaadustega reostunud ala.

Kuna tegemist on reformimata riigimaaga, kohustab seadus reostuse koristamisega tegelema keskkonnaametit.

Keskkonnaamet vastas tollasele linnapeale Jevgeni Solovjovile, et esialgu oodatakse keskkonnainspeksioonilt reostuse kohta lisaandmeid, saamaks selgust, kas tegemist võib olla jääkreostusega. Viimasel juhul tegeleks asjaga edasi keskkonnaministeerium ja raha selleks saaks taotleda Euroopa Liidust. Kui peaks selguma, et tegemist ei ole jääkreostusega ning saastajat pole võimalik kindlaks teha, korraldab reostuse kõrvaldamise keskkonnaamet.

Pärast seda kirja pole linnavalitsus asja kohta kippu ega kõppu kuulnud.

Reostus pole kadunud

Septembris võttis linnavalitsus teema uuesti üles, küsides keskkonnaametilt, millise tulemuseni väärtetoimetusega jõuti ning kas reostus on koristatud.

Amet vastas, et kuna nemad menetluse tulemust ei tea, edastasid nad linnavalitsuse järelepärimise keskkonnainspeksioonile.

Keskkonnainspeksiooni Ida-Virumaa büroo juhataja Aivar Lainjärv käis ülelele vanalinnas kohapeal olukorda oma silmaga kaemas.

"Reostus on alles," kinnitas ta. "Ümberringi on küll lehtpuuvõsa ja langenud lehtede kõdunemisest on juba kerge

Selles piirkonnas neli aastat tagasi avastatud reostus püsib seal tänini, sest keskkonnaamet nühk unustasid selle vahepeal ära.

PEETER LILLEVÄLI

huumusekiht peale tekkinud, aga koht oli ju teada ja kui seal puutoikaga natuke sonkisin, oli kohe õlist pinnast näha."

Tema sõnul pole tegemist mingi suure ja eriti ohtliku keskkonnareostusega, ent ära koristada tuleb see sellepärast.

Lainjärv selgitas, et kui reformimata riigimaal reostus avastatakse, peab keskkonnainspeksioon alustama menetlust reostaja väljaselgitamiseks.

"Seda me ka tegime, küll erilise lootuseta, et see kusa-gile välja viib, ja nii ka läks," tõdes ta. "Kui aasta jooksul reostajat välja ei selgitata,

korraldab reostuse likvideerimise keskkonnaamet. Miks info menetluse lõpetamise kohta keskkonnaametini ei jõudnud, ei oska ma praegu veel öelda, sest pole jõudnud kõiki varasemaid dokumente välja otsida ja nendega tutvuda."

Mitte enne järgmist aastat

Keskkonnaameti keskkon-naosakonna jäätmebüroo jäätmespetsialist Kaisa Kivila ütles, et sellise mitte kiireloomulise sekkumist nõudva reostuse koristamiseks korraldab amet hanked, haarates ühte hankesse mitu objekti. Tööd tehakse muidugi lumeta ajal, nii et tä-

navu selle Kohtla-Järve reostuse likvideerimiseni kindlasti ei jõuta. Kuna selliseid väikesemaid likvideerimisi vajavaid reostusi on Eestis suhteliselt palju ning nende likvideerimisele seab piirid ametile selleks otstarbeks eraldatud raha, on keeruline lubada, millal selle objektini jõutakse.

Kivila ei välistanud, et neljaks aastaks unustatud objekt võib eelisjärjekorras hankesse minna, ning pidas tõenäoliseks, et tuleval aastal võib see koristatud saada.

"Eks selline reostus läheb ikka ajapikku rohkem laiali; loodame, et see seal põhjavette ei jõua," märkis ta.

Leili Purele meeldib oma loomingust rääkida.

PEETER LILLEVÄLI

Kohtla-Järve kunstide koolis avati Leili Pure juubelinäitus

Neljapäeval avati Kohtla-Järve kunstide kooli galeriis Ruut Leili Pure isikunäitus, mis on pühendatud kunstniku 80 aasta juubelele.

Oma vanust Leili Pure ei varja – ja millekski? Tema elegantset ekstravagantsi, entusiasmi, elurõõmu, töökust ning tohutut soovi oma oskusi ja muljeid teistega jagada võiksid kadestada paljud noored. Ka seekord nägi kunstnik suurepärase välja: korralik soeng, stiilsed kõrgete kotsadega kingad, kleit ning – mis peamine – aval naeratus ja sära silmis. Peaaegu samasugune nagu juba mitu aastakümnet tagasi valminud autotportreel!

Pure meenutas näituse avamisel, kuidas ta 1962. aastal Kohtla-Järvel käis ning hiljem palju aastaid Kohtla-Järve kunstide koolis nii lastele kui täiskasvanutele kunsti õpetas. Teda tuntakse siin hästi ning siin on korduvalt toimunud tema tööde näitused. Ent seekordne näitus on eriline, kuna väljas olev ekspositsioon koosneb akvarellidest, mille kunstnik on loonud nii-öelda oma loomingulise karjääri koidikul. Siin on nii õpin-gute ajal valminud natüürmort kui ka reisidelt kogutud muljeid... Eriti köidavad vaatajaid usbeki koloriidiga pildid: melonimüüja kesk küpseid meloneid, poisikesed mägise looduse taustal... Pure on käinud Samarkandis, Mägi-Altais ja mujal.

Iga pildi juurde käib oma lugu ning juubilar jutustab neid meelsasti: ta räägib imelistest loodusnähtustest, mis tal

le muljet on avaldanud, koos kunstnike ühenduse liikmetega Soome tehtud reisidest ja kohtumistest erisuguste inimestega. Teiste seas maailma-kuulsa oftalmoloogi Svjatoslav Fjodoroviga – seda meeldivat kohtumist on jäänud meenutama kellegi silmade taustal kujutatud portree.

Galerii peremehed ja näitusekülastajad ei olnud juubilarile komplimente tehes kitsid. Pure kolleeg ning Kohtla-Järve kunstnike ühenduse liige Svetlana Petrova märkis, et enamikku esitletud töödest näeb ta esimest korda ning on neist siiralt vaimustuses. "Akvarell on kujutava kunsti kõige keerulisem tehnika ning mina isiklikult ei söanda selliseid töid alustadagi," kommenteeris ta. "Selle tehnika puhul on tähtis iga pintsli tõmmet ja kõik tuleb õigesti teha kohe esimesest korrast – hiljem ei anna enam midagi parandada. Ja Leili tööd on virtuoossed."

Sellega on nõus ka õpetajad, tuues esile autori oskust valgust mitte ainult näha, vaid seda ka edasi anda.

Ehkki koolis Leili Pure tunde enam ei anna, käib ta seal siiski sageli, kuna on jätnud sinna osakese oma hingest. Seepärast tahtis ta ka oma juubelit just seal tähistada ning tõi näitusele endale armsaks saanud tööd.

Galeriis Ruut on väljas Leili Pure ammused pildid, kuid ta maalib ka praegu palju. Oma uuemaid töid kutsus ta vaatama Kohtla-Järve põlevkivimuuseumi valgesse saali, kus 19. oktoobril avatakse veel üks tema juubelinäitus.

Sügispealinnas kohtusid Rootsi ja Eesti reservohvitserid

Rootsi reservohvitserid korraldasid eelmisel nädalavahe-tusel oma traditsioonilise ühis-seminari Balti riikide reservohvitseridega Narvas. Baltjoldsi-nimelise seminari teemadeks olid hübriidsõda, tänapäevased sõjapidamisviisid ja Venemaa mõjutustegevus.

1997. aastal asutatud reservohvitseride kogu (EROK) esimees Andre Lilleleht, kes õppis Ida-Virumaad tundma Viru vangla juhina, ütles Põhjarannikule, et reservohvitseridele on traditsioonilised kokkusaamised olulised. Viimased kaks aastat on tehtud ettevalmistusi korraldada oma sügisseminar Narvas kui sügispealinnas. Rootsi sõ-

javäelastele on Narva pealegi ülioluline linn kuningriigi ajaloo seisukohast – nii on kokkusaamine Narvas sümbolne, arutamaks, kui neutraalne saab Rootsi praeguses geopoliitilises olukorras olla.

Lilleleht sõnul keskendutakse alati ka päevakajalistele teemadele. "Tänapäevane küsimus on, kuidas me mõttestame sõjategevust kui sellist. Kas see, mis praegu maailmas toimub, on sõda või sõjaeelne situatsioon või midagi sellist, millele üldse sõda ei järgne. Hübriidsõdade teooria järgi ongi see, mis meie ümber toimub, tänapäevane kriiside lahendamise meetod, kus kõigile arusaadavat sõjategevust reaalselt ellu ei viidagi.

Konfliktid arenevad kusa-gil hallis alas rahu- ja sõjaaja vahel. Kui tahame ühiskonnana kestma jääda ka tulevastes kriisides, mis on kõik ootamatud ja uued, siis olukorras, kus tõde enam ei ole, kus tõde sõltub sellest, kes parajasti vaatab olukorrale, ja igapäev on oma tõde, on oluline hoida lugusid, mis meid ühiskonnana koos hoiavad – nagu ütleb ekspert Raul Rebane. EROK on loodud tagavaraohvitseride sektsiooni õigusjärglasena, see seob meid Vabadussõja-aegse ja sellele järgnenud Eesti Vabariigiga ning neid lugusid me soovimegi hoida," ütles Lilleleht. (PR)

Ettekannet peab peakorraldaja Rootsi reservohvitseride kogust SVEROF major Jan Sjölin.

MATTI KÄMÄRÄ

ILM JÕHVIS

LAUPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub üsna tugev edelatuul. Sooja on 4-6 kraadi.

PÜHAPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub kerget muutliku suunaga tuul. Sooja on 4-7 kraadi,

EESTI

LIGI TAUNIS NEBOKATI JA KALLASE SÕNASÕDA

Reformierakonna aseesimehe Jürgen Ligi hinnangul läks partei peasekretäri Reimo Nebokati ja auesimehe Siim Kallase reedel meedia vahendusel peetud mõttevahetus tarbetult teravaks ja kummalgi sõnastus oli sobimatu.

"Ilmselgelt tarbetult isiklikuks läinud mõttevahetus, aga pool süüd on siin pealkirjakirjutajal," ütles Ligi BNSile.

Delfi pani uudise pealkirjaks "Reformierakonna peasekretär lajatab erakonna auesimehele: Siim Kallas ihaldab sõprust kremlimeelsuse esindajaga" ja Rahvusringhäälingu uudiseportaal pealkirjastas uudise "Kallas võib teha uue partei; Reformierakond – Kallas ihaldab Kremli-meelsust".

"Nebokati sõnastus ei olnud hiilgav, aga seda polnud ka Siimu oma," sõnas Ligi. "Tõele au andes Nebokat ei nimetanud Siim Kallast Kremli-meelseks, nagu väitis uudise pealkiri, vaid ütles, et Kremli-meelsega kokku lepimine ei saanud olla presidendivalimiste hind."

Ligi sõnul võiks presidendivalimiste teema ilma kibestumisteta minevikku jätta, sest Eestil on president olemas. "Mõlemad meie kandidaadid [Kallas ja Marina Kaljurand] said erakonnalt isikliku sümpaatia tõttu tegelikult tugevama toetuse, kui eeldanuks meie huvi saada "oma" presidendil asemel president, kes saab omaks paljudele ja meile sealhulgas," sõnas Ligi.

VENE SUURSAADIK EI PEA KRIMMI STSENAARIUMI KORDUMIST EESTIS VÕIMALIKUKS

Venemaa suursaadik Eestis Aleksandr Petrov kinnitas, et Krimmi stsenaariumi kordumine Balti riikides ei ole võimalik ning siin puuduvad ka igasugused separatistlikud meeleolud. "Kas saaks sellise olukorra kanda üle Baltikumi? Mulle tundub see täiesti ebareaalne stsenaarium," ütles Petrov intervjuus Euroopa Parlamendi saadiku Yana Toomi büroole.

Petrovi sõnul puudub Eestis oht võimupöördeks, mis ohustaks Eesti riigi püsimise aluseid. "See kuulub ulme valdkonda. Võib arutada paljudel teemadel, aga Eesti on stabiilne riik seaduslike võimustruktuuridega ning mitte mingisuguseid eeldusi, et isegi arutada Krimmi stsenaariumi kordumist, ei ole," ütles Vene suursaadik. (BNS)

TÄISKASVANUD ÕPPIJA NÄDAL: Ligi 80 tasuta üritust Ida-Virumaal

Aasta õppija unistab meistri kasvatamisest

Ida-Virumaa aasta õppija on narvalane Vladimir Žavoronkov (40), kes alustas oma karjääri jõustruktuurides, ent töötab nüüd hoopis õpetaja ja maleringi juhendajana. "Tahan iseseisvalt maailma asjades orienteeruda," põhjendab mees oma õpihuvi.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Vladimir Žavoronkov on õpinud kogu elu. Pärast seda, kui ta omandas peaaegu paralleelselt kaks kõrgharidust – juriidilise Moskvas ja pedagoogilise Narvas –, asus ta tööle Ida politseiprefektuuri. Järgnesid magistriõpingud akadeemias Nord ning töö maksu- ja tolliametis.

Ümberringi palju huvitavat

15 aastat õiguskaitseorganites töötanud mees otsustas teha elus suure muudatuse. Kannapööre viis ta tööle Narva Kesklinna gümnaasiumi. Selleks tuli alustada taas õpinguid kõrgkoolis, seekord TÜ Narva kolledži magistriõppes õpetajakoolituse erialal.

Žavoronkov töötab ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana ning juhendab samas maleringi. Malega on ta aktiivselt tegelnud kogu oma teadliku elu, olles Eesti juunioride ja üliõpilaste meister ning Eesti olümpiakoondise liige. Ta on täitnud ka rahvusvahelise meistri normi. Tema õpilaste hulgas on Euroopa malenoormeister, kuus Eesti meistrivõistluste võitjat ja medalimanikku.

"Kavatsen läbida maletreenerite kursused, rajada oma maleklubi ja ehk mõne maailmameistrigi kasvatada!" unistab Žavoronkov suurelt. "Pikemas perspektiivis sooviksin tegelda vene filoloogiaga ning võimaluse korral astuda Peterburis või Tartus doktorantuuri. Ümberringi on nii palju huvitavat, millest tahaks rohkem teada," lisab mees, kes püüab nakatada õppimise pisikuga nii oma kolleege kui õpilasi.

VLADIMIR ŽAVORONKOV

Tahan kasvatada inimesi, kellega on võimalik kõigest rääkida.

Õppima kannustab teda soov hoida kätt elu pulsil ja iseseisvalt maailma asjades orienteeruda. "Tahan olla võimeline kaitsma oma seisukohti ja kasvatada inimesi, kellega on võimalik kõigest rääkida. Õpetajaks läksin just seetõttu, et mõistsin: lapsi tuleb algusest peale õigesti kasvatada, panna neid nägema asjade mitut külge ja mitut võimalust."

Žavoronkov oli üks neist, keda tunnustati eile täiskasvanud õppija üleriigilisel avaüritusel TÜ Narva kolledžis. Samas kuulutati Ida-Virumaa aasta koolitajaks 2016 Vjatšeslav Boitsov, kes on OÜ VB Auto autokooli autosõiduinstruktor. Oma positiivsuse ja rahulikusega suudab ta innustada kõiki, kes on otsustanud autojuhtimise selgeks saada.

Leia oma Nokia

Tänavuse aasta õpiteo taga on aga Laivi Siitan, kes pärast koondamist erafirmast võttis end töötuna arvele ning tegeleb nüüd äriplaani ettevalmistuse ja enese koolitamisega.

Ilma hea terviseta pole elus miski tähtis, leidis naine, kes läks õppima toimumisnõustajaks ja hakkas end järjekindlalt täiendama tervise teemadel. Siitan usub, et uued ja praktilised teadmised tervise valdkonnas aitavad parandada tema enda, pere ning lähedaste elukvaliteeti.

Tunnustusürituse ajal oli Siitan koolitusel, kust ta ei raatsinud kuidagi puududa. Ta edastas aga kohalviibijatele sõnumi, kus kinnitas, et igaühel on lihtsate sammude abil võimalik oma elu kuninglikuks muuta. "Elukeskne õpe on erakordse, huvitava, mitmekülgse, loomingu- ja elu alus. Leia igas vabavõttes oma Nokia ja tegele sellega pühendunult! Edu tantsib vaid nendega, kes ta tantsule paluvad!"

Vladimir Žavoronkov pärjati Ida-Virumaa aasta õppijaks 2016.

ILJA SMIRNOV

Täiskasvanud õppija nädalal tõstetakse esile ka asutusi, kus on võimalik end harimas käia. Ida-Virumaa aasta koolitussõbralik organisatsioon on Jõhvi keskraamatukogu, kes korraldab pidevalt nii erialaseid kui üldharivaid koolitusi. Ida-Virumaa aasta raamatukoguks pärjati Narva keskraamatukogu, kes sai ka Eesti aasta raamatukogu tiitli.

Üritused jätkuvad

Eile avapaugu saanud täiskasvanud õppija nädal jätkub arvukate tasuta üritustega. Ida-Virumaal kasvab pakutavate loengute, koolituste ja vestlusringide arv iga aastaga, rõõmustas täiskasvanud õppija nädala koordinaator Ida-Virumaal Maire Merioja. Sel aastal toimub üle maakonna ligi 80 üritust ja ampluaa on väga lai.

Eriti tihe töötab tulla

järgmine teisipäev, 18. oktoober. TTÜ Virumaa kolledžis saab siis kuulata loenguid internetist kui autojuhi sõbrast, pildistamisest ja pilditöötlusest, mobiiliga pildistamisest, aga ka dokumentide koostamisest ja allkirjastamisest.

Ida-Virumaa kutsehariduskeskus tutvustab Jõhvis õppimisvõimalusi ja õpetab oma Narva õppekohas karjääri planeerima. Töötukassa Jõhvi büroos räägitakse sellest, kuidas läbida edukalt töövestlust. Vestifex Koolitus viib läbi vestlusringi, miks täiskasvanud peavad õppima. Narva lasteaia Pääkseeke tuleb aga juttu sellest, kuidas toetada keelekümbelrühmas käivate lasteaialaste emakeele arendamist.

Täpsemat infot täiskasvanud õppija nädala ürituste kohta leiab veebilehelt www.andras.ee.

LÜHIDALT

STIPENDIUM NOORTELE ÕPETAJATELE

IDA-VIRUMAA. Tallinna Vana linna Rotary klubi toetab kuni 2018. aastani ühe Ida-Virumaal töötava "Noored kooli" programmi osaleja programmi- ja stipendiumikulusid 7000 euroga õppeaastas.

"Otsustasime toetada Kiviõli vene koolis õpetavat Kärt Lindlot, sest nägime võimalust toetada alustavat õpetajat koolis, kus pole varem olnud ühtegi programmi osalejat," põhjendas oma valikut klubi president Vahur Kraft. Tema sõnul pa-nustavad klubiliikmed ka sellega, et annavad Kiviõli vene koolis ja Ida-Virumaal laiemalt külalistunde.

"Meile on väga oluline, et "Noored kooli" osalejad jõuaksid Ida-Virumaale," ütles programmi tegevjuht Kristi Klaasmägi. Selleks makstakse Ida-Virumaale tööle asuvatele osalejatele ka eraldi iga-aastast li-sastipendiumi, mis on tuhat eurot aastas.

TULEKAHU PÕHJUSTANUD VANGILE LISATI KARISTUST

JÕHVI. Viru maakohus pikendas neljapäeval karistusaega mehel, kes süüdistuse järgi põhjustas vanglas tulekahju.

Viru vanglas karistust kande Kristjan otsustas kambris põlengu põhjustada mullu jõulude ajal. Mees vormis pakendi kaanest toru, mille torkas elektrikapistikusse, ning tekkinud sädemest süütas põlema vangla poolt vanglas viibimise ajaks temale väljastatud voodilina ja teki.

Põlenguga tekkinud suitsuga, samuti võimalusega, et tuli oleks edasi levinud, seadis Kristjan ohu teiste hoones viibinud inimeste elu ja tervise. Ühtlasi põhjustas Kristjan varalist kahju Viru vanglale 145 euro ulatuses, teatas justiitsministeerium.

Neljapäeval mõistis Viru maakohus Kristjani süüdi süütamises ja määras talle 5 kuu pikkuse vangistuse. See liidetakse talle juba mullu novembris mõistetud eelmisele karistusele ning kokku tuleb mehel nüüd trellide taga veeta kaks aastat, 11 kuud ja 12 päeva.

POLITSEI

MEES SIHTIS LAPSI RELVAGA

13. oktoobril teatati, et Jõhvis Tartu maanteel sihtis 53aastane mees relvasamase esemega kaht 13aastast poissi. Politsei pidas mehe kahtlustatavana 48 tunniks kinni ja kinni. Kas taotle-takse tema vahistamist oli eile veel prokuratuuris otsustamisel. Mees ja poisid omavahel tutvavad ei olnud, teo motiiv selgub uurimise lõpus, teatas prokuratuur. Mis esemega täpselt tege-mist oli, see selgub ekspertiisi käigus. Mees oli teo hetkel alko-holijoobes.

TSIRKUSEST VARASTATI PRINTER

13. oktoobril tuli teade, et Kohtla-Järve Ahtme linnaosas Ahtme maanteel varastati rändtsirkusest printer Samsung. Kahju on 209 eurot.

TURUL VARASTATI JOPE KOOS ASJADEGA

13. oktoobril teatati, et Jõhvis Narva maanteel asuvalt turult varastati ühelt naisterahvalt jope, mille taskus olid mobiiltelefon Sony, autojuhiluba ja sõiduauto võtmed. Esialgne kahju on 460 eurot.

120 noort alustas ingliskeelset ettevõtlusõpet

Jõhvis alustas neljapäeval 120 noort Ameerika Ühendriikide saatkonna toel ingliskeelset ettevõtlusõpet.

Ettevõtlusharidust pakkuva Junior Achievement Eesti ja USA saatkonna ühisprojekti eesmärk on parandada maakonna noorte konkurentsivõimet ning võõrkeelte oskust; projekti raames saab ettevõtluskogemuse ligi 120 kohaliku gümnaasiumi- ja kutsekooliõpilast, teatasid korraldajad BNSile.

Käesoleva õppeaasta jook-

sul toimub piirkondlikele noortele mitmeid ettevõtlusharidust edendavaid tegevusi, õpilased loovad programmi käigus oma õpilasfirma. Neljapäeval ja reedel antakse stardipauk innovatsiooni-laagrites Jõhvis ja Narvas, kuhu on kaasatud ärimentorid ja Junior Achievement Eesti õpilasfirma programmi vi-listlased. Läbi sügise ja talve toimuvad mentorklubid, õpilasfirmade laadad ning järjepidev õpetajate koolitamine. Tublimatel õpilastel avaneb

võimalus sõita õpilasfirma laadadele välismaal ning saada ESP rahvusvahelise ettevõtluseksami tunnustus. Projekt lõpeb juunis kolmepäevase suvekooliga, kuhu on kaasatud õpilasfirmade tegijad kogu riigist.

Maakondlik projekt toob Junior Achievement Eesti õpilasfirma programmi 120 Ida-Viru noore koduõuele. Seejuures võetakse lisakatsumusena arvesse Eesti ettevõtlusmaastikku, kus paljud väikeettevõtted saavuta-

vad rahvusvahelise mõõtmega väga kiirelt, tingituna kohaliku turu piiratud suurusest. Seetõttu katsetatakse ettevõtlusõpet inglise keeles, et noored saavutaksid valmisoleku viia oma äriprojektid vajaduse korral riigipiiridest väljapoole. Projekti raames lisandub Junior Achievement Eesti võrgustikku ka 20 uut ettevõtlushariduse õpetajat, kes loovad järgmiste aastate jooksul lisavõimalusi sadadele ettevõtlikele noortele üle kogu Ida-Virumaa. (PR/BNS)

PÕHJARANNIK

Noorte kurjategijate karistamise alternatiivid

Eestis on alaealiste kuritegevus kümne aasta tagusega võrreldes vähenenud ligi kolm korda. Mullu registreeriti üle riigi 1428 alaealiste sooritatud kuritegu, Ida-Virumaal fikseeriti neist veidi vähem kui viiendik – 272. Noorte tavakuritegevuse vähenemise põhjused on erisugused, alates sellest, et ka noori endid on vähemaks jäänud, lõpetades sellega, et teismelised ongi tänapäeval vähem väljas, vee-tes rohkem aega arvutis või nutiseadmetes.

Riik on üldiselt ka selle kümne aasta jooksul hoidnud alaealiste seaduserikkujate suhtes seda joont, et võimalikult palju kohelda neid siidkin-nastes. On levinud arusaam, et kohene karm karistamine ja "paberite rikkumine" ei ole kõige tõhusam tee noore õigusrikkuja suunamisel seaduskuulekuse teele.

Kuid tänases Põhjarannikus kajastatud Kohtla-Järve noorukikamba juhtum kinnitaks justkui vastupidist. Alaealine kuritegelik liider on korra-kaits-jaile peavalu valmistanud juba pikemat aega.

Nüüd võiks ju olla üldine huvi, et ta võimalikult pikaks ajaks vangi läheks, ning selle põhjenduseks oleks asjaolu, et isolatsioonis ta vähemalt ei ohustaks kogukonna turvatunnet. Selle poisi puhul pole ametivõimud jõudnud aga põhjuseni, miks ta nii käitub, ehkki tal on olemas kodu ja korralik perekond.

Õnneks on riik alaealiste kuritegevuse mõjutamiseks püüdnud otsida alternatiive. Eelmisel aastal käivitas justiitsministeerium näiteks kõige probleemsematele alaealistele suunatud programmi, mis on teaduspõhine nüüdisaegne pereteraapia ning mis peaks olema alternatiiv karistustele ja kinnistele koolidele. Aasta kestnud programmi on Eestis läbinud üle 100 pere ning justiitsministeeriumi väitel on see juba andnud häid tulemusi.

See, et riik otsib noorte kurjategijate mõjutamiseks erisuguseid mooduseid, on ainult positiivne, sest paljude noorte puhul pelk karistamine ja vangipanek retsidiivsust ei vähenda. Pigem võib teismee trots mõjutada vastupidi käituma.

NÄDAL

+ Palju häid asju korraga: Ida-Viru õpetajad pälvisid üleriigilist tunnustust, Kohtla-Järvel asuv keemiatehas Eastman Specialties sai ettevõtluskonkursil aasta piirkonna ettevõtte tiitli ja rahvuskooper Estonia andis ligemale 40aastase vaheaja järel taas külalisetendusi Narvas.

+ Teismeliste jõuk terroriseeris hirmute-gudega Kohtla-Järve elanikke.

TOIMETUS

Peatoimetaja:

ERIK GAMZEJEV 335 4454

Sekretär:

LEA KIISKÜLA 335 4444

info@pohjarannik.ee

Faks:

335 4441

Tegevtoimetaja:

ERIK KALDA 335 4453

Ajakirjanikud

IRINA KIVISELG 335 4448

TEET KORSTEN 335 4465

KÜLLI KRIIS 335 4442

PEETER LILLEVÄLI 335 4464

TIIA LINNARD 335 4451

ILJA SMIRNOV 335 6652

GERLI ROMANOVITŠ 335 4443

SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452

NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond

ÜLLE METSAR 335 4450

LY KÕRVEK 335 4456

RIINA ALLSAAR 335 4445

PILLE PAJUR 335 4457

Reklaamiküljendaja:

SVETLANA TSUPSMAN 335 4461

Küljendaja:

ANNE KEEDUS 335 4461

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:

41532 Jõhvi, Rakvere 8,

telefon 335 4456.

E-post: reklaam@pohjarannik.ee

Narvas: Kereze 3 (III korrus).

E-post: pmarva@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK

Trükitud trükikojas Trügis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Kergelt saadud raha needus

Kohe, kui kuskilt saab raha, ilma et oleks vaja tagasi maksta või tööd vastu pakkuda, algab suur jama. Eriti halva pöörde võtab asi siis, kui raha jagamise üle otsustamine peab olema läbipaistev ning demokraatlikult kontrollitud.

Et otsest vargust vältida ja erisuguste avalike toetuste eesmärgipärast kasutamist tagada, on taotlemis- ja otsustamisprotsess tavaliselt detailselt reguleeritud ning nõuab iga sammu bürokraatlikku dokumenteerimist. Mis omakorda tagab, et tavalisel inimesel pole lootust neid protsesse mõista ning teki-vad teenusepakkujad, kes ta-su eest (vaba turumajandus, ärge unustage, toetused või mitte) läbi murda aitavad.

Reeglite korrektne ja oskuslik järgimine võib tagada koguni selle, et raha saavad ettevõtmised, mille toetamise soovi raha jagajal tegelikult üldse ei ole. Nii läks näiteks "alternatiivmeediaväljaandega" Telegram, kel õnnestus EASilt 5000 eurot saada. EASi pressiesindaja oli sunnitud selgitama, et nende eesmärk ei olnud "hinna-ta, milline on vahendatavate uudiste päritolu või usaldus-väärsus".

Sel nädalal saime teada, et EAS pöördus politseisse kriminaalasja algatamiseks idufirma suhtes, mis pidi 2,4 miljoni euro suuruse toetuse abil valmis tegema universaalse ettemakstud kõnekaardi, kuid... loomulikult ei teinud seda. Eraldi sai kolme noore mehe firma veel ligi 200 000 eurot olematu kaardi turustamiseks. Raha liikus 2011. ja 2013. aastal ning mõningase elukogemuse pealt võib kindlalt öelda, et praeguseks on see ühel või teisel viisil läinud.

Kui kriminaaluurimine algas äsja, siis juba 2015. aasta veebruaris ilmus ingliskeelses Eesti idufirmadele pühendunud blogis .ee bubble lihtsal avalike dokumentide lugemisel ning väidetavat imekaarti välja töötava ettevõtte kontoris kohalkäimisel (seal polnud kedagi) põhinev ülevaade, kust selgus, et rohkem kui 2,5 miljoni euro kasutamist polnud toetuse andja sisuliselt mitte kuidagi kontrollinud. Veel kord, see oli pool-teist aastat tagasi.

Selge, et teadlikult vasaku-

ANVAR SAMOST, AJAKIRJANIK

Iga nädal toob uusi põhjusi, miks EASile ja toetuste jagamisele kapitaalremont teha.

le panemiseks keegi kolmele sümpaatsele noormehel raha ei andnud. Aga paberid olid õigesti täidetud ning ju tundus ka jutt usutav ja kooskõlas käibiva moega. Jumal teab, kui palju nii tegelikult on toetusi välja makstud ja veel makstakse.

Kuid palju hullem on, kui avalikkusel tekib veendumus, et kogu läbipaistvusest ja reguleeritusest hoolimata võib poliitilise tahte olemasolu korral toetusesaajaid samade reeglite oskusliku kasutamise raames väga erisuguselt kohelda. Usun, et kui mitte varem, siis lõppenud nädalal on see veendumus Eestis tekkinud.

Kelle peas sündis mõte, et parim lahkumiskingitus nii-igi räsitud mainega presidendile on neli aastat varjus hoi-tud otsus kahesaja tuhande euro suuruse sihhipäraselt kasutamata toetuse "osaliseks tagasinõudmiseks"? Miks ei oleks EASi nõukogu presiden-di ametiaja lõppedes võinud lihtsalt teha otsust, et kogu seda toetust ei nõuta tagasi ja punkt? Milleks võlts jutt, et toetuse saaja on "projek-ti eesmärgi osaliselt täitnud ja /.../ tutvustanud Eestit kui turismi sihtkohta ning olnud avatud presidendil külalistele, kellele on pakutud projek-ti äriplaanis lubatud teenu-seid"?

Vägisi tekib tunne, et nii kurikavala lõksu sai Eesti riigipeale korraldada ainult pahatahtlik inimene või inimeste grupp, kelle huvides oli presidendil institutsiooni pisendada ja kahjustada, selle mõjuvõimu kärpida. Kas saame praeguste tead-miste valguses vaadata tagasi 2012. aastasse ja täiesti kindlalt öelda, et see, kuidas president Toomas Hendrik Ilves käitus Reformierakonna rahastamiskandaali ajal, oli ainult tema enda valik? Äkki häirisid siis ja hiljemgi otsus-tavat väärtuspõhist tegutsemist isiklikud kaalutlused või hirmud? Ma tõesti loodan, et nii ei olnud, aga kindel enam olla ei saa.

Kui vähegi võimalik, siis peaks EASi ja teiste säärase asu-tuste kaudu igasuguste ettevõtlustoe-tuste jagamist oluliselt piirama. Eesti oleks küll siis suur erand teiste riikide seas, kuid eetilises plaanis ja riigi antava signaalina oleks sellest palju kasu. Üht-lasi tuleks tõsiselt kaaluda EASi praegusel kujul laiali-saatmist ja seejärel eesmärk eesmärgi haaval läbikaalutult uute Eesti majanduse edenda-mise asutuste või asutuse loo-mist nullist.

KÜSITLUS

KAS NAABERVALDADEGA LIITUMINE ON JÕHVICE KASULIK?

Jelena Derbeneva:

Seda küsimust tuleks vist kaaluda mitte iga inimese seisukohast eraldi, vaid globaalsemalt. Mulle tundub, et me elame Jõhvis niigi hästi, igatahes kui meenutada 10-15 aasta tagust perioodi, siis on areng silmaga nähtav.

Kristina Ernits:

Arvan, et ühinemine on vajalik ning varem või hiljem jõuame me nagunii sin-namaale, tahame me seda või mitte. Ei ole vaja karta, et keegi kedagi alla nee-lab: las lähedalasuvad vallad ühinevad meiega – parem on seda teha vabatahtlikult kui sundkorras.

Nikolai Lazarenko:

Minu arvates on naaber-valdade liitumine majandusli-kult mõistlik, eriti väikeval-dade puhul, kellel on üldju-hul nii väike eelarve, et mi-dagi suuremat nad ise teh-tud ei saa.

Andrei Prokofjev:

Liitumine tuleb alati ka-suks, kuna selles peitub jõud. Mäletate ütlust "Jaga ja valit-se!"? Mida rohkem meid on, seda tugevamad me oleme – olen selles veendunud.

Pavel Johanson:

Ma ei ole selles küsimuses kuigi tugev. Ma pole sellesse süvenenud ega ka mõelnud Jõhvi ühinemisest kellega-gi. Kuid põhimõtteliselt ar-van, et ühinemine teeb alati head – koos on ju ikka ker-gem raskustega toime tulla.

PÄEVA LAUSE

"Teen ettepaneku arutada süüdistust minu krem-limeelsuses ja muid lahkarmamusi erakonna ju-hatuses minu osavõtul niipea kui võimalik."

Reformierakonna auesimehe Siim Kallase vastus Reformierakonna peasekretärile Reimo Nebokatile, kes nimetas teda kremlimeel-seks.

(Delfi, 14. oktoober)

Laupäev

NÄDALA KUJU – Aivar Mäe

1980. aastatel üle kogu Nõukogude Liidu menu nautinud ansambli Vitamiin solist Aivar Mäe on 21. sajandil Ida-Virumaa kultuuriellu mitu tähendusriikast märki talletanud.

Ajal, mil ta juhtis Eesti Kontserti,

ehitati tema eestvedamisel Jõhvi kontserdimaja. Nüüd, kus ta on rahvusooperi Estonia direktor, tõi ta sel nädalal ligemale 40aastase vaheaja järel Narva taas ooperi- ja balletietendused koos orkestriga. Narva sel puhul uut kontserdi-

maja küll ei ehitatud, kuid kultuurikeskuse Geneva lavale ja orkestiaugule tehti selline noorenduskuur, mis võimaldab seal ka tulevikus ooperiteatreid võõrustada. Küllap osatakse Narvas seda avanenud võimalust ära kasutada

ning orkestriaugus võtavad lähitulevikus koha sisse ka mõnede teiste ooperimajade orkestrid, aga mitte jälle seesama vana kola, mis kogus seal tolmu aastakümneid.

KAITSTUD TÖÖ: Neile, kes ei saa konkureerida tervetega

Tööle, oma tempos

■ "Varem oli tapvalt igav," tunnistavad Ain Habakuk ja Igor Ignatjev, noored mehed, kes annavad töövõimereformile inimese näo. Kaitsstud töö keskuses Jõhvis harjutab praegu töö tegemist 12 intellektipuudega inimest. Osa neist peaksid tulevikus liikuma avatud tööturule.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Ain Habakuk meisterdab kolmapäeval ülima pühendumuse ja hoolega puidust pliiatsitopsi, ent kui ta peaks seda tegema masstootmises, jääks ta jänni.

Elu pärast "pauku"

Ain istub neljal argipäeval nädalas kell 7.05 Avinurmes bussi peale, et jõuda poolteist tundi hiljem maakonnakeskusesse ning jalutada mikrorajooni, kus asub Virumaa nõustamis- ja aktiviseerimiskeskus. Lõuna ajal kordub kõik vastupidises suunas.

"Sõitmine on vähekene väsitav, aga sellega harjub," kinnitab Ain.

Küsin, kas ta on kunagi elus tööl käinud. "Enne seda "pauku" olin töötanud klienditeenindajana ja ehitusel," kostab 35aastane mees.

Kogu elu muutnud "pauk" käis tosin aastat tagasi, kui pealinna õppima läinud noormees leiti Vabaduse väljaku lähedalt kõrge müüri kõrvalt. Ta ei tea tänini, mis juhtus. Haiglast tulles ei suutnud Ain rääkida ega käia. Uuesti käima õppis ta Astangu rehabilitatsioonikeskuses. Taastus ka kõnevõime, kuigi Ain väljendub siiani aeglaselt.

Aeglasel on ka tema liigutused. "Minu käed ei liigu nagu tervel inimesel. Kui lubatakse teha oma tempos, siis saab kuidagi-moodi hakkama," ütleb Ain.

Miks ta seda teeb? "Aga ma ei taha ausate maksimaksjate kulul elada," kõlab ootamatu vastus. "Tahaks ise ka panustada ja mingi tulemuse välja anda."

Teiseks ajab noort meest liikvele igavus. Ain käib küll aega sisustamas Avinurme päevakeskuses, aga sellest jääb väheseks. "Varem oli vahel nii igav, et jalutasin mööda vana raudtee teed Mustveesse, uitasin poodides, ja siis jälle tagasi," jutustab Ain.

Kaitsstud töö keskuses naudib ta kõige enam puutöö tegemist. Näiteks pannilabad ja võinoad kuluvad ära endagi majapidamises. "Elan valla antud sotsiaalkorteris koos kassiga. Teen ise süüa ja koristan," tutvustab ta oma elukorraldust. Ainult raha-ga majandamises on abiks valla

sotsiaaltöötaja, kes on Aini eestkostja.

Tänuulik utsitamise eest

Noor mees loodab, et saab kunagi töötada päris ettevõttes. Et ta leiab sellise tööandja, kes hindab tema töötahet, aga arvestab ka tema eripäradega.

Seni on ta rahul turvalises kaitsstud töö keskkonnas, kus samm-sammult liigutakse töömaailma poole.

Kuidas ta kaitsstud töö keskusse üldse jõudis?

"Kui läksin pikendama oma pensionitunnistust, siis küsiti, kas ma olen töötuna kirjas. Ütlesin, et ma olen invaliid, mind ei taheta ju kusagile."

Ometi järgis ta sotsiaalkindlustusameti soovitus ja võttis end töötukassas arvele. "Mõni päev hiljem helistati ja öeldi, et minge Jõhvi keskusse. Nii ma siin olen. Pooleli jätta pole mõtetki."

Aini sõnul kaasnes reformiga algul palju teadmatust, aga vähemalt tema puhul on see elule uue sisu andnud.

Ka ratastoolis Igor Ignatjev ei mõista, miks töövõimereform nii kõvasti sarjatakse. "Just tavainimeste poolt, kelle silmis pole puuetega inimesed – kui otse öelda – midagi väärt. Mulle on see hea võimalus. Enne ma isegi ei mõelnud, et minugeseid võiksid tööle minna. Varem mõeldusid minu päevad puuetega inimeste päevakeskuses, kui tervis lubas, ja kui ei lubanud, siis istusin kodus. Igavust oli nii et tapab!"

Kolmapäeval punub Igor korvi. On näha, et kannatlikkus kulub marjaks. Nii töö harjutajal kui juhendajatel.

"Kogu aeg peab uuesti seletama ja näitama, ühest korrast ei piisa," ütleb juhendaja Mari Jundas, aga ei tee sellest numbrit. Tema arvates on põhiline, et ka erivajadustega inimestel on mõtestatud tegevus.

Jundase asi on välja nuputada, mida meisterdada sellist, mis oleks tegijatele jõukohane ja samas leiaks ka ostja.

Valmistutakse jõuludeks

Esimene tellimus tuleb Jõhvi vallavalitsuselt, kellele valmistatakse 50-70 jõulukaarti. Näidised on juba saadetud. Enne jõule on veel tööplaanis salv-

Ain Habakuk on pühendunud pliiatsitopsi valmistamisele. Juhendajaks Ats Kalda. 2x MATTI KÄMÄRÄ

rätihoidjad ja kokaraamatud – käsitöö, mis sobib kinkimiseks. Näiteks vineerist ja eri tehnikas kaunistatud salvrätihoidjate müügihinnaks on mõeldud 8 eurot.

Toote omahind tuleb ajakuul arvestades kallim kui müügihind, aga sellega on arvestatud. "Oodata, et inimesed, kellel puudub täielikult töökogemus, hakkaksid kohe piisavalt tootma ja ise teenima, pole realistlik," tõdeb Virumaa nõustamis- ja aktiviseerimiskeskuse juht Kaia Kaldvee, kes võitis Ida-Virumaal esimesena töötukassa kaitsstud töö hanke.

"Ühel hetkel peaksid nad jõudma sinnamaani, et käivad tööl ja teevad toodangut, teenides endale ise palga, aga praegu on alles esimene etapp," lisab ta.

Lühiajalisel kaitsstud tööl võib inimene olla kaks aastat. Teenusel osalejad saavad töötukassalt sõidutoetust, lisaks stipendiumi 3,84 eurot päevas. Säilib ka töövõimetuspension ja töötuhüvi. Nii see on inimesele määratud.

Esimesed kuud käiakse töölinel päeva nädalas ja tööpäev algab ühest tunnist, kust liigutakse edasi poole tunniste sammudega. Stardipositsioon on Kaldvee sõnul kõigil erisugune: kes vajab rohkem juhendamist, kes vähem; kes teeb kiiremini, kes aeglasemalt. Mõne aja pärast peaksid kaitsstud töö klientid olema võimelised töötama 20 tundi nädalas ja tegema se-

Kaitstud töö tulemus. Ilus, kas pole?

da avatud tööturul, aga tugiisiku toel.

Kaldvee näeb kaitsstud töö keskuse tulevikku sellisena, et piirkonnas tegutsevad asutused ja ettevõtted tellivad nende klientidelt monotoonset tööd, mida ei pea ise mõttekaks teha. Näiteks pakendamist.

Et Kaldvee on ühtlasi Ida-Virumaa puuetega inimeste koja tegevjuht ja toidupanga Jõhvi koordinaator, suudab ta juba praegu pakkuda tööharjutajatele mitmekesisemat tegevust kui käsitöö. Näiteks üks klient käib hommikuti kaasas poeringil ja aitab komplekteerida toidupanga pakke. 2. novembril saabub Euroopa Liidu toiduabi ja siis kulub ära veel rohkem abikäsi.

* Praegu on Ida-Virumaal registreeritud töötuid 6631, nendest vähenenud töövõimega on 1365.
* 11. oktoobri seisuga on maakonnas laekunud 366 töövõime hindamise taotlust.
* Seoses töö või tööga võrdsustatud tegevustega on sel aastal lõpetatud Ida-Virumaal töötuna arvel olek 1246 vähenenud töövõimega inimesel.

Allikas: töötukassa

NÕRGAD KOHAD

Kolmapäeval sotsiaalministeeriumi korraldatud töövõimereformi infopäeval Jõhvis arutati muu hulgas kohalike omavalitsuste rolli üle.

"Töövõimereformi nõrk lülil on see, et kohalikud omavalitsused pole valmis tugiteenuseid osutama. Nende võimekus ja teenuste spekter on väga erisugused," hindab Jõhvi vallavalitsuse sotsiaalteenistuse juht Sirli Tammiste.

Et omavalitsused arendaksid välja tugiteenuseid, mis toetaksid elanike tööturul osalemist, pakub riik võimalust taotleda Euroopa sotsiaalfondi raha.

Näiteks on oktoobri lõpuni avatud hoolekandeteenuste arendamise taotlusvoor. Tammiste sõnul läheb Jõhvi taotlemaha raha koos Kiviõliga, et arendada tugiisiku ja isikliku abistaja teenust. Teenused oleksid mõeldud nii erivajadustega inimestele kui neile, kes hooldavad kodus pereliiget, kuid sooviksid minna tööle.

Järgmisel aastal on oodata sotsiaaltranspordi arendamise taotlusvoor, kuhu Jõhvi kaalub samuti taotluse esitamist. "Praegu on sotsiaaltransport rohkem ette nähtud arsti juurde sõitmiseks, aga kui töövõimereform käivitub täiel jõul ja me peaks aitama inimesi tööle, siis see maht tuleb väga suur ning sellega jääme hätta," selgitas Tammiste.

Jõhvi 11 930 elaniku seas on töövõimetuspensionäre 1494.

Novembris moodustatakse kaitsstud töö grupid ka Narvas ja Sillamäel.

"Seoses töövõimereformiga tulid uued teenused küll 1. jaanuarist, aga nende hankimine võtab aega. Pidime leidma partnerid, kes neid pakuvad," selgitab Teelahk.

1. juulist alustas töötukassa töövõime hindamist ja paralleelselt sellega pakutakse vajaduse korral tööalast rehabilitatsiooni, mis aitaks ületada tervisest tulenevaid takistusi.

Töövõimekaoga inimeste hulgas on ka selliseid, kes on valmis minema kohe tööpraktikale või tööle. Kui kliendid vajavad töökohal rohkem tuge, tasub töötukassa tugiisikuga töötamise kulud. Samuti tullakse appi töötamiseks vajaliku abivahendi hankimisel ja töökoha kohandamisel.

REHVI TIIM
REHVID • VEELID • REHVI TOOD • AKUD
**Müügil soodsate hindadega
uued ja kasutatud
talvirehvid!**
Kohapeal soodne rehvi vahetus!
Asume Jaama 10a Jõhvis,
rehvitiim@gmail.com. Tel 512 9449.
www.facebook.com/rehvitiim

Kermik OÜ OSTAB
▶ metsakinnistuid ja
põllumaad
▶ kasvava metsa raie-
õigust
504 4590
kermik@kermik.ee
www.kermik.ee

Puukeskus
www.mpe.ee

Parim pakkumine!

Saematerjal - alates **175 €/m³**
Sisevoodrilaud - alates **4,80 €/m²**
Välisvoodrilaud - alates **5,70 €/m²**
Saunavoodrilaud - alates **12,50 €/m²**
Saunalavalaud - alates **1,60 €/j.m**
Terrassilaud - alates **0,93 €/j.m**
OSB-3 plaat - alates **2,73 €/m²**
Hinnad ilma käibemaksuta

Linda 15h, 41536 Jõhvi.
Tel/faks 332 5000. **info@mpe.ee**
Mob.tel 5666 1276, 565 2304.

ESTDOOR

➔ Rauduksed
➔ Väravad
➔ Metallkonstruktsioonid
➔ Uksed tellimisel
➔ Uste remont

Tel 5450 2445

**Hansabuss
nüüd ka Virumaal!**

Kvaliteetne ja terviklik transpordilahendus
vastavalt teie vajadusele:

- tellimusveod Eestis ja Euroopas
- töötajate veod
- õpilaste veod ja koolireisid

Küsige pakkumist!

HANSABUSS
Põhikond reisiratast
55 543 539 @rakvere@hansabuss.ee buss.r-takso.ee

hooaja peatoetaja
Telia

EESTI KONTSERT 75

**Porgy & Bess
in Jazz**

Nils Landgren (vokaal, tromboon, Rootsi)
Liisi Koikson (vokaal)

Siim Aimla ja **Raivo Tafenu** (saksofonid)
Joel Rimmel (klahvpillid)
Mihkel Mälgand (basskitarr ja kontrabass)
Petteri Hasa (trummid, Soome)
Ricardo Padilla (löökpillid, Soome)

N 20. oktoober kell 19 Jõhvi kontserdimaja

eestikontsert.ee

EDUSAMM-POST

**Venemaa ajalehtede
ja ajakirjade
2017. aasta
tellimiskampaania!**

Tellimusi võetakse vastu:
* tel 337 0455,
* Interneti-leheküljel www.pressa.ee,
* aadressil Sompa t 4, 41533 Jõhvi.

**KOHALETOOMINE
IGASSE
EESTI NURKA!**

**Ärge
hiljaks
jääge!**

FEKAALIVEDU

KE ERLING

Tel 522 6369

Puit-Tisaku
Tel 332 7218

müüb
SAE- JA HÜÜVELMATERJALI,
LIIMPUITPLATE.
Müügil ka
kamina- ja küttepuud.

Tel 512 7902

Tartumets

Ostab
metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.

Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

**SÜGISPUHKUS
KUBIJAL**
(3 PÄEVA, 2 ÖÖD)

*Tule naudi sügisest turgutavat
massaaži Eestimaise raviturbaga!*

Terviseturba toime põhineb soojuste, bioaktiivsete
ainete ja antiseptiliste omaduste koosmõjul.

- Majutus 1 inimesele kahekohalises toas 2 ööd
- Piiramatu spaa- ja saunakeskuse kasutamine
lahtioleku aegadel
- 2x hommikusöök, 2x õhtusöök, 1x lõunasöök
- Raviturba massaaž seljale 25 min
- Sügavsoojendav muda-parafiini padi 20 min
- Magneesiumsoola jalavann 20 min
- Käimiskeppide ja/või minigolfi kasutamine

Pakett kehtib kuni 30.11.2016

Hind
alates **90€**
inimene

Pakettide täielik valik ja
eripakkumised www.kubija.ee

KUBIJA®
HOTELL-LOOUISSPÄÄ

Männiku 43A, Võru • Tel + 372 50 45 745
info@kubija.ee • www.kubija.ee

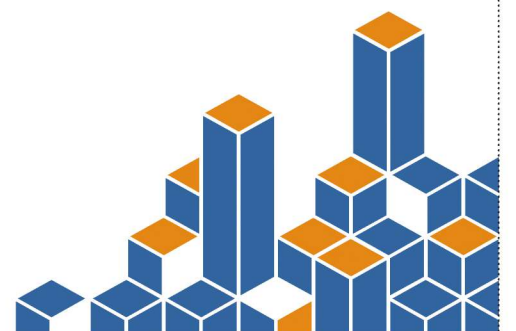
EVIKO
EHITAME TARGALT

**25 aastat
ehituskogemust**

- ✓ Peatöövõtt
- ✓ Projektijuhtimine
- ✓ Üldehitus
- ✓ Restaureerimine

www.eviko.ee

Õpetaja 9A, Tartu
tel 730 6050
eviko@eviko.ee

MARIS LAURI: Eesti ja vene lapsed ühes koolis on meie tulevik

Kohtla-Järve tüdruk ministrina teisel katsel

■ Kui Maris Lauri kolis kuu aja eest riigikogu saalist haridusministri kabinetti, iseloomustas erakonna kaaslane Liina Kersna teda kui "meie oma Merkelit". Sest ta on tasakaalukas ja tagasihoidlik, oskab kuulata, aga kui vaja, siis olla ka otsustav ja otsekohe. Peale selle oskab värske minister raha lugeda.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Teie Ida-Viru päritolu ei saanud kuidagi mõjutada seda, et aasta õpetaja auhinna-gala toimus eelmisel laupäeval Jõhvi kontserdimajas – otsustamise ajal te ei olnud veel minister. Aga kas Joosepite jagamine just Ida-Virumaal tekitas hea tunde?

Kahtlemata. Arvan, et Ida-Virumaa vajab tähelepanu. Ja mitte ainult põlevkivi ja energeetika ning tihti peale negatiivse pärast, vaid ka positiivsete asjadega – kultuuri- ja haridussündmustega.

Haridus on valdkond, kus igaüks peab end suureks eksperdiks, sest kõigil on sellega isiklik kogemus. Olete jõudnud olla haridus- ja teadusminister üürisest aega. Kui suureks eksperdiks teie olete saanud?

Ma ei pea end nüüd küll hariduse teemadel eksperdiks. Eksperdid töötavad oma ametikohal pikalt ja tunnevad lõpuni oma asja. Eks on valdkondi, millega ma olen rohkem kokku puutunud, ja selliseid, millega vähem. Kindlasti aitavad isiklikud kontaktid ja seosed midagi mõista, aga neid ei saa ka üle tähtsustada, sest see on üks vaade. Ministri ametis ei saa vaadata ainult ühe poole pealt.

Milline on olnud teie kokkupuude kooliga pärast seda, kui te seal enam ise ei õppinud?

Minu tädi oli pikaajaline õpetaja – ta on nüüd küll pensionil. Nii et meie peres on kogu aeg olnud puude kooliga. Ja mu vanemad olid oma tööelu algusaastatel lähikese aega õpetajad. Olen ise ka loenguid pidanud, küll valdavalt kõrgkoolides. Aga kas või "Tagasi kooli" raames olen käinud rääkimas majandusest. Olen isegi ühe gümnaasiumi ühiskonnaõpetuse õpiku kaasautor.

Kui teie kooliajal tähistati õpetajate päeva, siis olite ilmselt nende seas, kes klassi ette saadeti.

Jah. Ühel aastal oli minu korraldada, kes millist õpetajat asendama läheb. Ja läksin ka ise õpetajana klassi ette.

Kas sellist tõmmet ei tekinud, et oleks tahtnud sinna jääda?

Ma sain aru, et see ei olegi nii hirmus. Kõik on ju kogu aeg rääkinud, et õpetajaamet on nii raske ja kole, keegi ei taha õpetajaks saada, aga siis nägin, et võib küll õpetaja olla.

Jah, ma valisin eriala [majandusküberneetika – toim.], kust üldiselt õpetajaid ei tule, aga olen ikka ja jälle sattunud klassi ette.

Ettevõtete ja asutuste juhid on rääkinud, et kui sa oled piltlikult öeldes juhtinud õmblusfirmat, võid sama edukalt olla metallitööstuse eesotsas. Ometi oli see ootamatu, kui hari-

dusministri ametisse kutsuti just teid. Inimest, kellel on kauaaegne majandusanalüütiku ja lühiajaline rahandusministri taust.

Ministriametit pakub peaminister ja siis tekib alati küsimus, miks sind valiti ja kas sa ise ka tunned, et see koht sulle sobib. Minu esimene reaktsioon oli samuti üllatus.

Kuidas Taavi Rõivas teile oma valikut põhjendas?

Ta rääkis majandusest ja kokkupuutest teadusteemadega. Pärast esimest üllatust hakkasin ka ise selle peale mõtlema. Olen pidevalt kokku puutunud teadusteemadega, aga ka haridusega laiemalt, eriti viimased paar aastat. Kui on küsimus selles, kuidas majandus kasvama saada, jõuame kogu aeg selleni, et kõik on inimestes kinni. Inimesed peavad õppima uusi oskusi ja teadmisi, ka enast juhtima. Lõpuks on kõik kahe kõrva vahel ja seal on tõrge sees.

Kui mõelda edasi, mis koht see on, kus kahe kõrva vahel olevat asja edasi liigutada, siis see ongi haridus. Õpetajad loovad meile pidevalt uut ühiskonda. Haridusministri ülesanne on aidata kaasa, et see tuleviku loomine läheks sujuvalt edasi. Niimoodi mõeldes paigutus peaministri ettepanek õigesse kohta.

Majanduse teemad on hariduses kogu aeg pildil, olgu selleks siis õpetajate palgad või koolivõrgu korraldamine ja säästlikumaks muutmise. Ilmselt ma ei eksi, et need teemad on teile südamele lähedased kui hariduse sisuline uuendamine.

Majandust on väga paljudest asjadest keeruline lahutada. Näiteks küsimus, kuidas me haridusse minevat ressursi praegu kulutame. Meil läheb õpetajate palgaks ainult 40 protsenti, OECD (majandusliku koostöö ja arengu organisatsioon) näitaja on 60 protsenti. Meil on liiga suured hooned ja liiga väikesed klassid. Meie õpetajate keskmine koor-moon on 80 protsenti.

Näen seal päris palju ruumi, et vabastada ressursi õpetajatele. Muidugi eeldab see aega, koostööd. Ka omavalitsuste päris märkimisväärset rolli. Näiteks kuidas korraldada mitme omavalitsuse vahel koolitunde. Ühes väikeses koolis ei saa muusika- või füüsikaõpetaja täiskoormust. Oleks loogiline, et ta kaks päeva oleks ühes koolis ja järgmised kusagil teises koolis. Et ta töötabki kahes või isegi kolmes koolis ja saab oma koor-muse kätte.

Aga sellist sujuvat korraldust saab teha siis, kui keegi seda ülevalt koordineerib. Sest kui igas koolis tehakse oma tunniplaanid, on kooskõla ülimalt keeruline saavutada.

Teine asi on see, kui klassis on kümnekond õpilast. Siis tasub kaaluda, ehk on mõist-

Haridus- ja teadusminister Maris Lauri ütleb, et Kohtla-Järve 1. keskkoolis oli palju värvikaid õpetajaid, kes tema kujunemist mõjutasid. **MATTI KÄMÄRÄ**

likum sõidutada lapsed suuremasse kooli. Ka huvikoolid on enamasti keskuses, sinna peab niikuinii vedama. Laiemat mõtlemist on vaja.

Olete teinud ettepaneku, et tulevast aastast kasvaks õpetajate miinimumpalk vähemalt 1000 euronil ning keskmine töötasu vähemalt 1200 euronil. Haridustöötajate liit on pahandanud, et sellega kaugenetakse 2019. aastaks plaanitud palganumbri. Eesmärgist, et õpetajate palgad on 20 protsenti kõrgemad kui Eesti keskmine tasu. Teie väljapakutu järgi õpetajate töötasu riigi keskmise palgaga võrreldes vähe-neb, mitte ei suurene.

Eesmärgini jõudmine võib nihkuda, sest nagu ma ütlesin, ei ole see üksnes ministri ülesand. Me võime taotleda riigieelarvest lisaressursse, aga ainult sellest ei piisa. Nagu ma kirjeldasin, tuleb ka muudest kohtadest raha vabastada ja see võib võtta natukene rohkem aega. Loodan, et pärast suuremate omavalitsuste moodustumist hakkab reform kiiresti pihta.

Tahaks, et omavalitsused mõtleksid juba praegu selle peale. Et nad ei kirjutaks ühinemisleppesse lubadust säilitada kõik koolid. Peaksime mõtlema ratsionaalselt. Teiseks peavad koolid olema ühtemoodi tugevad ja kvaliteetsed. Ei tohiks olla sellist asja, et linnakool on parem kui maakool.

Täpselt kümme aastat tagasi ütlesite Põhjarannikule

CV

* Sündinud 1. jaanuaril 1966. aastal Kiviõlis.

* Lõpetanud Kohtla-Järve 1. keskkooli ja Tartu ülikooli majandusküberneetika erialal, kus kaitses ka magistriskraadi majandusteaduses.

* Töötanud majandusministeeriumis, analüütikuna Eesti Pangas, Tallinna Pangas ja Swedbankis. On olnud peaminister Taavi Rõivase nõunik ja rahandusminister. Kuu aega tagasi kinnitati ta välisministri kohale asunud Jürgen Ligi asemel haridus- ja teadusministriks.

* Hobideks on lugemine, suguvõsa uurimine.

antud intervjuus, et Eesti majanduses on parim aeg pärast taasiseseisvumist. Millal me saame jälle nii head seisu kogada ja kõigile töötajatele väärikat palka lubada?

Oleme sellises seisus, kus natukene keeruline on isegi öelda, mis on hea ja mis halb. Kui vaatame sissetulekuid, siis need on tõesti jõudnud tasemele, mida meil ei ole kunagi varem olnud. See võiks anda inimestele rahulolu, aga no ei anna. Põhjus on selles, et inimesed tahavad alati rohkem.

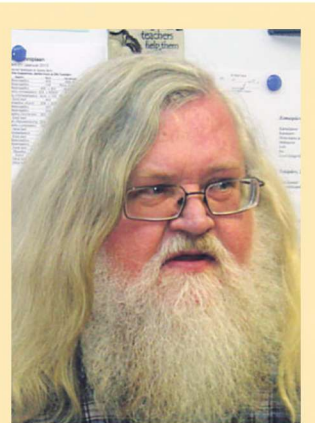
Kui me vaatame majanduse poole pealt, siis meil võiks olla rohkem investeringuid ja majanduskasvu tugevam. Aga väga raske on kiiresti edasi minna, kui naabritel ei lähe asjad kõige paremini.

Ja teine asi – me oleme jõudnud sellisesse seisus, kus vanamoodi enam ei saa. Peame hakkama teistmoodi tegema ja see eeldab mõtlemise muutust. Me ei saa enam loota odavale tööjõule. Selleks, et saada korralikku palka, peab tegema tööd, mis võimaldab kõrgemat palka maksta.

See tähendab, et me ei saa panna lihtsalt mingeid vidinaid kokku. Peame tegema selliseid asju, mida saame palju kallimalt edasi müüa. See eeldab rohkem leidlikkust, aga ka seda, et kõik peavad õppima, siis neil on üks joon – nad teevad koostööd ülikoolide ja teadlastega. On väga häid näiteid, kuidas proovitakse kasutada mitmesuguseid materjale või seadmeid. Teistmoodi lihtsalt tänapäeval ei saa.

Täna õpetajate päeva tervituses isiklikult oma õpetajaid, kes on teid inspireerinud. Kes tollasest Kohtla-Järve 1. keskkoolist mõjutas teie edasist käekäiku kõige rohkem?

Kui öeldakse sõna "õpetaja", tuleb mulle alati meelde minu keskastme matemaatikaõpetaja Õilme Ülle, keda kahjuks enam ei ole. Tal oli aega kõigile, alates kõige nõrgematest ja lõpetades kõige tugevamate-

KOHTLA-JÄRVE JÄRVE GÜMNAASIUMI FÜÜSIKAÕPETAJA LEHHO JÕUMEES:

Maris oli kooli ajal tagasihoidlik tüdruk, aga oma klassikaaslaste seas autoriteet. Ta oskas hästi matemaatikat ja kui keegi ei osanud, siis küsis tema käest. Hea mõistus ja töökas tüdruk. Mul on hea meel endise õpilase edu üle.

ga. Tal oli aega tegelda pärast tunde, et nii nõrgemaid järele aidata kui tugevamaid lisaks arendada. Ta oli ka inimesena fantastiline. Ka kõige nõrgemad õpilased, kes võisid öelda, et matemaatika on "pähk", leidsid, et ta on üks paremaid õpetajaid.

Kindlasti on mind inspireerinud kõik minu klassijuhatajad ja mitmed aineõpetajad, näiteks füüsikaõpetaja Lehho Jõumees. Ka meie kooli legendid, nagu Jaan Jõgi ja Hel-dur Samel.

Nüüd on teie kunagises koolis, praeguses Järve gümnaasiumis, suur osa õpilastest vene emakeelega. Vene kodukeelega lastest on moodustatud isegi mõned eraldi klassid. Kuidas teie vaatate eesti ja vene laste koosõppimisele?

Aeg on nii palju muutunud, et ilmselt tulebki teistil läheneda. Kunagi võiksime jõuda selleni, et lapsed olenemata oma kodusest keelest õpivad ühes koolis. Siis ei teki üksteise vahel seinu. Koos õppides on küll erinev kultuuritaust, aga ühine suhtlemisväli ja tegevus on ühesugused arusaamised.

Kui õiguskantsler Ülle Madise tuli aasta tagasi välja mõttega, et Eestis võiks kõik koolid kuuluda riigile ja olla riigikeelsed, ei läinudki ühiskonnas väga suureks madinaks.

Saan väga hästi aru, et liigume sinna sammhaaval, aga näen, et eesti ja vene lapsed ühes koolis on meie tulevik. Võib-olla siin piirkonnas võtab see kauem aega, aga mõnes teises on see juba ära tehtud.

Mulle tundub, et vene perede vanemad on valmis oma lapsi rohkem eesti kooli panema kui eesti koolid neid vastu võtma. Võib-olla tõesti teha eraldi klassid, aga et lapsed oleksid ühes hoones ja kõrvuti. Mitte nii, et see on vene, see eesti korrus. Tähtis on, et suheldaks, sest kui tekib võõrustus, tekivad ka konfliktid. Ülikoolides on kogu aeg kõrvuti õpitud. Usun, et meil on varsti üks eesti kool.

[illegible]

Netipoodidesse sisse murdnud küberpätid varastavad klientide andmeid

Üle maailma on kübervaraste saagiks langenud ligikaudu 6000 veebipoodi, nende seas ka mitmed Eestist. Interneti kaudu makset sooritades varastavad kurjategijad maksekaardi andmed ja müüvad need hiljem mustal turul maha.

Kokku on üle maailma üles loetud peaaegu 6000 veebipoodi, mis on endale külge saanud pahavara, mille kaudu saavad kübervargad ligipääsu ostja krediitkaardi andmetele, kirjutab BBC.

Kui üleile oli nimekiri veel avalikult üleväl, siis eileks oli see maha võetud. Postimehele laekunud vihjes oli kirjas, et tuntud veebipoodide hulgas on ka näiteks jysk.ee ja sangar.ee.

Poolsada võimalikku kannatanut Balti riikides

Jysk teatas, et küberrünnaku tõttu Magento veebipoe platvormile teeb JYSK praegu tihedat koostööd uurimis-asutustega. Poe andmetel on identifitseerinud 480 klienti üle Baltikumi, kelle andmed on rünnaku tõttu ohtu sattunud ja kellega võetakse isiklikult ühendust. "Nendel klienti-

del soovitatakse vahetada välja oma krediitkaart. Selleks, et tagada oma klientide turvalisus, katab JYSK krediitkaardi vahetamisega seotud kulusid," lubab pood oma avalduses. Poe teatel ei puuduta rünnak kliente, kes on maksnud JYSKi veebipoes pangalingi abil.

"Kui küberrünnak ning andmete leke leiab kinnitust ja toob kaasa varguse mõne meie kliendi krediitkaardilt, katab varastatud summa krediitkaardi väljastanud finantsasutus," teatas pood pressiesindaja vahendusel. Poe kinnitusele on küberrünnaku oht JYSKi veebipoest kõrvaldatud.

Varastatud andmed lähevad Venemaale

Hollandist pärit infotehnoloogია arendaja Willem De Groot on seni leidnud 5925 nakatunud veebisaiti. "Teadagi on ainult see, et osa varastatud andmeid liigub Venemaal asuvasse serveritesse," ütles ta.

Kättesaadud andmed müüakse hiljem mustal turul maha, ühe inimese andmete eest makstakse umbes 30 dol-

larit. De Grooti sõnul on veebikülgede koodi sisse kirjutatud viiruslikust koodist üheksa erinevat versiooni. See paneb arvama, et vargustega võib olla seotud mitu kriminaalset grupeeringut.

De Groot alustas põhjalikumat veebilehtede uurimist pärast seda, kui tema enda krediitkaardi andmed varastati. Ta soovib pahavaraga kokku puutuvatel firmadel veenduda, et makseid tehakse ainult usaldusväärsete keskkondade kaudu.

Peab uuendama

Riigi infosüsteemi ameti intsidentide käsitlemise osakond (CERT-EE) palub veebipoodide pidajatel parandada turvaviga, mis võimaldab varastada krediitkaardiandmeid. Tegemist on ammu tuntud turvaveaga Magento e-poe veebiplatvormis, mille parandab tarkvara uuendamine.

"Turvapaik on olemas ja olemas palunud kõigil aegunud tarkvaraga poodidel see paigaldada," sõnas intsidentide käsitlemise osakonna juhataja Klaid Mägi. Seni pole kõik poed tarkvara uuendanud ja klientide

Sularahas ostude eest tasumine vajub üha järjekindlamalt ajalukku. Veebipoodides krediitkaardiga makstes on aga oht sattuda küberkurjategija ohvriks. Turvalisem on teha ülekandeid pangalingi abil.

PEETER LILLEVÄLI

krediitkaardiandmete vargus on jätkuvalt võimalik.

"Ajakirjanduses on praegu seks mainitud kuut veebipoodi, tegelikkuses on neid lehti Eestis vähemalt kaks korda rohkem," sõnas Mägi. CERT-EE on kõigi nende poodide omanike-

ga ühendust võtnud ja palunud haavatavus parandada.

Mägi hinnangul ei ole veebipoodidest krediitkaardiandmete vargus Eestis seni olnud eriti levinud, kuid Mägi palub veebipoodide omanikel olla hoolsad, et vargusi ära hoida.

Õnneks ei ole Eestis krediitkaardiga maksmine kuigi levinud, sest kliendid maksavad kauba eest pangalingi abil. Küberkurjategijad võivad olla pärit kust tahes ja ühegi riigi neid juhtumeid Mägi ei se. (Postimees.ee)

Lugupeetud klient!

OÜ Järve Biopuhastus teatab, et lekke otsingute läbiviimise tõttu on 20. oktoobril kella 00.00-05.00 vesi välja lülitatud Kohtla-Järve linna Vana-Ahtme linnaosa kõikides majades.

Vabandame võimalike tekkivate ebameeldivuste pärast. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni puudutatavate kliendiavalduste korral on igal kliendil võimalus pöörduda kõnekeskuse poole tel 334 4004 või edastada see e-posti aadressil avaldus@idavesi.ee.

Põhjaranniku elektrooniline kuulutuste vastuvõtu punkt aadressil

reklaam@pohjarannik.ee

töötab 24 tundi ööpäevas ja 7 päeva nädalas. Lisainfo tel 335 4456.

TEENUS

Kanalisatsiooni- ja reovee äravõetud. Kanalisatsioonikaevude puhastamine. Mitmesugused maksevõimalused. Tel 512 1495.

Firelli Haljastus PAKUB kojameheteenust, muru niitmist, lehtede riisumist, sise- ja välikoristust, lumekoristust, puudelõikust, lipu heiskamist, heki pügamist ning haljasalade hooldust ja korras-hoidu. www.firelli.ee Tel 5622 4797.

Buss (17, 32, 50 kohta): pulmad, matused, tööliste vedu. Tel 551 5843.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727. 24 h. Hind 1,09 €/minut.

Killustik, liiv, aheraine, sõnnik koos kohaletoomisega. **Veoteenused kalluriga MAZ.** Tel 5664 8482.

Ohtlike puude langetamine. Tel 505 4983. www.ohtlik.ee.

Pressin õunamahla Jõhvis. Tel 5366 6203, 5346 5489.

Liiv, killustik, muld, sõnnik koos kohaletoomisega. **Multilifti teenused** (konteiner 20 m³). Tel 5353 9832.

Lõhutud küttepuud (koormasse laotud, lepp 28 €/m³). Minimaalne kogus 5 m³. Kohaletoomine tasuta! Tel 5808 3938.

PUIDUGRAANULID (6 mm, pellet, 16 kg/kott, alus 60 kotti, kohaletoomine). *Transpordivõimalus.* Tel 513 4912.

Kodumaise värsket küülikuliha müük. Lihakehad on pakendatud. Tellimused tel 5691 5561.

Tapamaja müüb **emise lihakehasid** kohaletoomisega. Info tel 5351 7414.

Lõhutud küttepuud: valge lepp 28 €/rm, must lepp 30 €/rm, kask 35 €/rm. Pikkus soovi järgi. Vedu alates 5 rm tasuta. Kuulutus ei aegu! Tel 5393 1101.

OTSE TOOTJALT pakitud küttematerjal: **puitbrikett** (al 129 €), **turbabrikett**, pellet, klotid. *Vedu.* Tel 506 8501.

Saematerjal ning saetud ja lõhutud küttepuud KOHALETOOMISEGA (kask 35 €/rm, lepp 28 €/rm, metsakuiv 30 €/rm). Tel 522 3746, www.traiks.ee.

KUIV kütte- ja kaminapuu. Kohaletoomine. Tel 508 7430.

Lõhutud küttepuud (lepp 28 €/m³, kask 35 €/m³). Mõõdud tellija soovil. Kohaletoomine tasuta. Tel 554 7735, 5836 5868.

Soodsa hinnaga SEALIHA. Vajaduse korral tükeldamine. Info tel 5354 3002, 505 9151.

SUITSUVORSTI ja MAASINKI väikehulgi, kohaletoomisega. Info tel 5196 2628, 5351 7414.

Mälestame sügavas leinas
Mart PEETSALU
ning avaldame kaastunnet
abikaasa Hiljale ning tema
perele.
Tädilapsed peredega

KUIVAD küttepuud. Ehituslik saematerjal. Kohaletoomine. Tel 5663 1360. www.lepalind.ee

SOOJUSPUMBAD. KONDITSIONEERID.

MÜÜME, PAIGALDAME JA HOOLDAME!

Küsi head hinda!

Kohtla-Järve, Kaevuri, 1. Tel 334 7261, 5650 9977, 5024399. www.alledem.ee

Hobusesõnnik (kotis 30 l, hind 2 €/kott). Asub Mäetagusel. Tel 5677 9233, 5892 0322.

KINNISVARA

MÜÜK

1toaline korter Kohtla-Järvel Kalevi 28. Korteri ilma võlgadeta, heas korras, uued aknad, turvauks, möbleeritud. Hind kokkuleppel. Tel 5302 5909. Pildid veebilehel www.kv.ee/2820709.

Elamumaa (krunt 1285 m², katastritunnus 12201:002:0315) Vasknarva külas Alajõe vallas Ida-Virumaal. Otse omanikult. Hind kokkuleppel. **Tulekahjus kahjustada saanud eramu** (kõrvalhoone sauna ja garaaziga, krunt 1460 m²) Kohtla-Nõmmel. Otse omanikult. Hind kokkuleppel. Tel 526 3056.

SÕIDUKID

MÜÜK

Traktor T25 koos järeelhaagisega. Tel 5459 6025.

KOOLITUS

Automis B-, C-, D- ja CE-kategooria kursused, sõitjateveo- ja veoautojuhi ametikoolitus. Lõppastmekoolitus. Kohtla-Järve, Tuuslari 13, tel 337 3065, 504 1902.

Ida-Virumaa AUTOKOOL

kutsu B-kategooria autojuhi kursusele

Kursuse algus 20. oktoobril kell 18 Kohtla-Järve Slaavi Põhikoolis (Pärna 49). Võimalik järeelmaks ja õpe automaatkäigkastiga autol. Tel 5662 4640.

OST

OÜ Estest PR OSTAB metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Timberwise OÜ ostab parima hinnaga **metsamaad ning kasvavat metsa.** info@timberwise.ee. Tel 600 6633.

LOOMAD

MÜÜK

Väga ilus ja kuulekas **lääne-siberi laika kutsikas** (3 kuu vanune, isane, tõutunnustega, kiibitud). Tel 5814 7530.

TÖÖ

PAKUN TÖÖD

Sonda Vallavalitsus otsib **2016/2017. a hooajaks Sonda valla teedel ja tänavatel lumetõrjetööde tegijat.** Pakkumised palume esitada hiljemalt 28. oktoobril kell 13. Lisainfo kvalifitseerumise kohta Sonda valla kodulehel www.sonda.ee.

AUDIO

MÜÜK

Eri marki telerite, DVD-mängijate (originaal) pultide müük. Garanti. Mittesobivuse korral vahetan välja. Tel 5898 3313.

TEATED

Komisjonikauplus HEA võtab elanikelt müüki kõiki kodu- ja aiakaupu, antiikseid esemeid." Jõhvi Kaubakeskus (Keskväljak 6, nullkorrus) Tel 337 1488.

Südamlük kaastunne Hiljale perega armsa abikaasa, isa, vanaisa ja vanavana isa

Mart PEETSALU

kaotuse puhul.

Ilse, Aili, Anne ja Hillar

Iga lahkuminek on raske, iga teeleminik kurb ...

Mälestan kallist täd

Valda KAASANIT

Katrin perega

Südamlük kaastunne Mattile ja Üllele peredega kallie ema, vanaema, vanavanaema ja ämma

Helga LIPU

kaotuse puhul.

Naabrid ja Graniidi tänava rahvas

Autoleht

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

SEIKLUSED SÕIDUTEEL: Vanade autodega Peterburi retk päädis mitme kiirremondiga

Nõukaaegne autoomanik putitas oma sõpra peaaegu igal nädalalõpul

■ Pole küll vast avatud Eesti rahva muuseumi ise kaema jõudnud, aga vaevalt on seal mingi nurgake pühendatud nõukaaja garaažikooperatiivide juures õhuti ja nädalavahetustel tegutsenud omaette subkultuurile. Aga võiks ja vist lausa peaks. Paljudele oli see elu osa ja seejuures hädavajalik. Teeninduste võrk oli nõrgalt arenenud ja varuosade saadavus olematu – pidi ise kombineerima ja käed külge panema. Õrnem sugu muidugi arvas, et tegu on liialdusega ning tegelikult on eesmärgiks meeste seltis viina võtta ja joriseda. Eks sedagi tuli ette – kuidas siis muidu. Kuldsete kätega abimehi tuli määrada enne tööd ja tunnustada ka pärast edukat remonti.

PEETER LILLEVÄLI
peeterl@pohjarannik.ee

Eks leidlik vaim tegi toona muidugi ka mittehädavajalike asju. Ikka selleks, et masin vähem kütet võtaks või jõulise-malt edasi lippaks. Väga levinud olid väiksed modifitseerimised, et tööveokale sobivat madalaoktaanilist bensiini saaks ka läikivasse Ladasse valada. Väidetavalt olla nõukogude meistrid juba ammu enne, kui "manduv lääts" sinnapoole pürgimist alustas, kolm liitrit sajale võtva auto leiutanud. Selline olevat olnud 30 aastat tagasi Nõukogude eraauto kütusekulu ametlikult tanklas ostetavat bensiini ning eraauto-de hulka ja läbisõitu arvestades. Kust tulid ülejäänud kuus-seitse liitrit, seda kõik tolle aja inimesed ilmselt teavad.

Varuosade saadavus oli omaette teema. Pidi kombineerima ja tutvusi omana. Nii mõnigi tööeesrindlane kasutas tubli töö eest eraldatud Tšehhoslovakkia tuusikut selleks, et käekotis Žiguli kardaaniriste sisse smugeldada. Väiksemaid "sõpru" varustati varuosadega helledemalt. Samas neid kodumaa-le tagasi tuua tollieeskirjad ei lubanud. Nii tähendas tubli tööinimene olemine veel paremat võimalust smugeldamist harastada. Toona pidi autoomanik ikka käed mustaks tegema. Või siis ei: kui lahe jutt suus, võis sellest ka pääseda. Garaažide juures oli meistrimehi hulgi – mine ja uuri, kuidas see pooltelje vahetus või mootoriketi pingutamine käib. Ning parimal juhul tuli spetsialist ja tegi asja ära. Muidugi käisid väike viin ja sakumm töö juures.

Need tüütud pisivead

Ametlikult vajasisid tollased sõiduautod tõesti juba 100 000 kilomeetri järele mootori kapitaalremonti. Sõideti muidugi rohkem, kuid põhiliseks murekohaks olid pisivead, mida juhtus pidevalt. Iga detaili eluiga oli erisugune ja nii tuli alalõpmata käsi määrada. "Mul oli hea Datsun, mis sõitis ja sõitis, aga kui lagunes, siis kõik korraga – nii mootor, käigukast kui ka kere –, nii et polnud mõtet remontida," meenutas Ago oma esimest välistamaa autot.

Kõikidele sõlmedele ühesuguse eluea tagamine oligi välistamaa autokonstruktorite eesmärk. Tänapäeval kipuvad aga nemad auto vastupidavust hoopis vähendama. Ikka selleks, et uusi ostetaks. Ametlik jutt aga kõlab, et kümne aasta pärast on uued, puhtamad, veelgi targa-mad ja mugavamad autod ning nii väheneb koormus keskkonnale jne.

Mustade kätega reis

Tänapäeval on nõukogude-aegne auto paljudele hobisõiduk. "Eks käsi tuleb pidevalt mustaks teha ning tööriistade ja vidinate komplekt peab alati autos olema," kinnitas Volga omanik Ilmar. Õnneks on tehnikat lihtne. Suurepärane näide selle kohta, kuidas elu automehel 30-40 aastat tagasi käis, oli retk Peterburi autokokkutulekule. Jõhvist startis neli autot: mossed 412 ja 2140 ning luksumasinatena toona defineeritud Lada 2106 – rahvakeeli SuperLux – ja Volga GAZ-24. Kõik autod peale vaid sadakond kilomeetrit uue omaniku käes olnud Lada olid aastaid ühe ja sama peremehe käes olnud ning putitamisele oli kulutatud hulgaliselt töötunde. 200 kilomeetrit sinna, kohapeal ka natuke ja tagasi. Tundus, et Reigol, Silveril, Andresel, Aivaril ja Ilmaril seisab ees lühike, 500kilomeet-rine reis, mille suurimaks mureks töötavad saada piirijärjekorrad.

Ka teised ei pääsenud

Piirini aga ei jõutudki: Narvas ootealal vajasis remonti 06. Ühe küünla vahetus ja sõit läks piirile. Kingisepas aga läksid vahetusse kõik küünlad. Hea, et autopood oli lähedal. Peterburi jõudes aitas taas hädast välja hilisõhtul lahti olnud autopood, kust sai soetatud komplekt kõrgepingejuhtmeid. "Lada oli tõesti nõrk lüli. Uue omaniku käes vaid sadakond kilomeetrit sõitnud ja seega mured arusaadavad," ütles Ilmar. "Peterburi jõudnud, nägime bensiinijaamas veel musta numbriga Žigulid, millel oli kapott üles tõstetud. Sealt tuldi ligi ning küsiti nuga ja kruvikeerajat. Samuti vana autode kokkutulekule siirdunud seltskonna autol oli otsa andnud bensiinivoolik," rääkis ta.

SuperLuxi süütesüsteem vajab putitamist kolmel korral, enne kui Peterburi jõuti.

ILMAR AUN

ENNE KUI KUNAGI KOHUSTUSLIKU PETERBURI VAATAMISVÄÄRSUSE – RISTLEJA AURORANI JÕUTI, VAJASID KÕIK AUTOD PISUT PUTITAMIST.

Sügis on vihmade aeg ja mingil hetkel kiulus paduvihmas kinni Volga kojameeste mootor. "Jahtununa töötas ta jälle, nii et kodus seisab ees mootori lahtivõtmine ja määrimine," ütles Ilmar. Uuemal mossel ütles mingil hetkel üles starteri pendiks ehk tõmberelee. Aga suure pagasiruumi avav tross purunes ja jättis omaniku pagasikuhjaga vihma kätte. "Viis meest ja mitmed nõunikud lahkasid seda probleemi pikalt, kuni omanik mingi voodoo ja salatriki komboga selle luugi lahti sai."

Ja ongi kõik. Rohkem apar-dusi tehnikaga sellel lühikesel retkel ei juhtunud. "Kui arvestada, et kolm autot neljast olid mitu aastat ühe ja sama omaniku käes ning tohutult aega kulutatud remontimisele, siis töö-

kindlus pole tõesti tänapäeva standarditele vastav. Eks see pidev putitamine, mida lapsepõlvest autoomanike puhul mäletan, oli ikka asja pärast, mitte vaid omaloominguline mees-tekubi garaažide juures, nagu sõiduomadused pole just parimad. "Uue autoga võib Pärnusse ühe korraga ära sõita, aga Volgaga, isegi kui remontida ei tule, külastan tee peale jäävaid vaatamisväärsusi. Kiirust üle 80 ei lase ja pauside ajal puhkan, kuna sõitmine on väsitav," sõnas Ilmar.

Samas on sellised autod üks osa nende lapsepõlve helgetest mälestustest. Ilmari esimesed autokogemused tulid just isa töö Volgaga ja Reigo 2140 oli tema elu esimene autosõit üldse: vanaisa tõi ta just selle autoga sünnitusma-jast koju. "Vanasõidukite huviliste seltskond on hea ning nad räägivad tõesti autodest. Tänapäevane sõiduk on tarbe-ese ning omanik autost suurt ei tea," lisas Ilmar.

Suurem valik autosid:

Wiru Auto OÜ,
Rakvere, Kreutzwaldi 5b.
Kontakt: Tanel Raudla,
tel +372 511 9569,
tanel.raudla@wiruauto.ee

www.wiruauto.ee

Toyota Yaris, 08.2003, 1.3 (64 kW), bensiin, automaat, hõbedane metallik, sõitnud 191 340 km.
Hind 2590.-

Audi A4 Avant, 04.2007, 3.0 (171 kW), diisel, automaat, sinine metallik, sõitnud 120 450 km.
Hind 6990.-

Peugeot 308, 05.2012, 1.6 (68 kW), diisel, manuaal, pruun metallik, sõitnud 145 065 km.
Hind 7290.-

Nissan Juke Visia, 01.2013, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, tumepruun metallik, sõitnud 71 880 km.
Hind 9290.-

Peugeot 308 Access, 10.2014, 1.2 (60 kW), bensiin, manuaal, valge, sõitnud 26 165 km.
Hind 8990.-

Nissan Qashqai Visia, 08.2013, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, hõbedane metallik, sõitnud 112 470 km.
Hind 10 950.-

Peugeot 308 Access, 10.2014, 1.2 (60 kW), bensiin, manuaal, hall metallik, sõitnud 27 520 km.
Hind 10 990.-

Peugeot 308 Access, 12.2014, 1.2 (60 kW), bensiin, manuaal, hall metallik, sõitnud 15 865 km.
Hind 11 490.-

Nissan Juke Acenta Connect, 05.2012, 1.6 (86 kW), bensiin, automaat, tumehall metallik, sõitnud 28 200 km.
Hind 11 890.-

Renault Captur Intense, 07.2013, 0.9 (66 kW), bensiin, manuaal, oranž metallik, sõitnud 14 200 km.
Hind 11 990.-

Nissan Qashqai Visia, 04.2013, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, liila metallik, sõitnud 44 740 km.
Hind 11 990.-

Renault Trafic, 6 kohta, 09.2012, 2.0 (66 kW), diisel, manuaal, kaubik, valge, sõitnud 114 400 km.
Hind 12 990.-

Renault Master Pack Clim, 06.2013, 2.3 (92 kW), diisel, manuaal, valge, sõitnud 124 100 km.
Hind 13 990.-

Nissan Juke Acenta, 06.2015, 1.2 (85 kW), valge metallik, bensiin, manuaal, sõitnud 5300 km.
Hind 13 990.-

Peugeot 308 SW, 03.2015, 1.2 (96 kW), bensiin, automaat, hall metallik, sõitnud 5675 km.
Hind 17 490.-

Nissan Qashqai N-Tec, 06.2016, 1.2 (85 kW), diisel, manuaal, valge metallik, sõitnud 6200 km.
Hind 18 990.-

Nissan Murano Tekna, 01.2012, 2.5 (140 kW), diisel, automaat, must metallik, sõitnud 176 540 km.
Hind 17 990.-

Renault Kadjar Intens, 07.2015, 1.2 (96 kW), bensiin, manuaal, pruun metallik, sõitnud 13 225 km.
Hind 20 700.-

Nissan Murano Tekna, 01.2012, 2.5 (140 kW), diisel, automaat, must metallik, sõitnud 176 540 km.
Hind 18 990.-

Renault Kadjar Intens, 07.2015, 1.2 (96 kW), bensiin, manuaal, pruun metallik, sõitnud 13 225 km.
Hind 20 700.-

13 KÜSIMUST

ARNO ROSSMAN: Ida-Virumaa omavalitsuste liidu tegevdirektor

Milleks tehakse veel manuaalkäigukastiga autosid?

TIIA LINNARD
tiia@pohjarannik.ee**Mis autoga sõidate?**

Väga ökonoomse ja väga töökindla autoga – Honda Civicuga. See on automaatkäigukastiga, mis on väga mugav. Nii et ma kuulun nende hulka, kes küsivad: milleks üldse manuaalkäigukastiga autosid veel tehakse?

Milline on olnud kõige hullem auto, mille roolis olete istunud?

Mu esimene auto, Zaporozhets 968M. Kütteseade oli selline, et kunagi ei võinud teada, millal ta lakkab töötamast. Ja see õhkjahutusega mootor, mis asus Zaporozhetsil taga, ja mootorimüra salongis... Tänapäeva autodega ei anna võrrelda.

Milline on olnud teravaim elamus autoroolis?

Sõitsin ühel detsembrihommikul isaga Tallinna arstile. Tunni ajaga oli Zaporozhestiga Viitna. Seal tegin peatuse ja kui autost välja astusin, kadusid jalad alt, sest teel oli kiil-asjää. Ise olin sõidu ajal mõelnud, et huvitav, miks täna kõik nii aeglaselt sõidavad, et ma pean kogu aeg mõõda sõitma. Viitnast edasi Tallinna sõitsin ka mina tipa-tapa – kahe tunniga. Enam ei julgenud gaasi vajutada.

Üks talvine juhtum tuleb veel meelde. See oli Žiguliga, olin teel Tallinnast koju. Tuis-kas, kuid tee oli üldiselt puhas. Ühes kohas juhtus aga olema tuisuvaal, mis paiskas kõigepealt auto külje ette, siis tagumise otsa ette, siis käisin põllu peal ära – hea, et kraavi polnud – ja jõudsin uuesti tee peale tagasi, külg ees. Kui lõpuks pidama sain, oli külm higi otsa ees. Vedas, et üle katusse ei käinud ja ükski auto vastu ei tulnud. See juhtum pani mõtlema, et tuleb olla tähelepanelikum.

Kas hääletajaid võtate peale?

Pärast seda, kui hakkasid tulema teated kallaletungidest autojuhtidele ja röövidest, ma loobusin. Mõnikord on küll piinlik, et sina sõidad üksi ja teine on tee ääres, aga inimese sisse ju ei näe, mis kavatsused tal on.

Milline on suurim trahv, mille olete saanud?

120 eurot, kiiruse ületamise eest. Trahvid panevad muidugi mõtlema. Omal ajal oli ju turvavööga nii, et mõnikord panid peale, mõnikord mitte. Nüüd ei hakka enne liikumagi, kui turvavöö on peal.

Kui vanalt saite autojuhi- loa?

23aastaselt. Sõidueksamit andsin GAZ-53ga, tehtud sain kolmandal korral. Esimest korda pandi mind rooli sirge teelõigu peal. Oli suvine aeg, aken oli lahti ja ma pistsin küünarnuki aknast välja – ju ma tundsin ennast juba väga hea sõitjana. Panin käigu sisse ja läks sõiduks. Eksami vastuvõtja käskis aga kohe tee äärde sõita ja peatuda ning teatas, et ne zdal – ma ei sooritanud eksamit. Kui küsisin miks, sain vastuseks, et ära ennast nii profilt ka roolis tunne.

Teisel korral käskis ta mul tee ääres seisva auto kastis välja tulla. Hüppasin välja, istusin rooli ning tahtsin autot käima panna, aga vastuvõtja teatas jälle, et ne zdal. Ma ei saanud aru, milles viga, aga ma olin hüpanud välja tee poole. Kolmandal korral läks kõik õnneks.

Kuidas olete rahul Eesti liikluskultuuriga?

Meele teevad mõruks liiklushuligaanid, kes teevad ohtlikke manöövreid või sõidavad sinust üldse paremalt poolt mööda.

Kas muudaksite midagi meie liiklusseaduses?

Suurtel kaubanduskeskustel ei tohiks lubada märkida parkimisplatsidel nii kitsaid

jooni maha, et roni või katuseluugist välja, sest ust pole võimalik avada, ilma et see kõrvale pargitud autot kriimustaks.

Milliste autoremondi- ja -hooldustöödega saate ise hakkama?

Nõukogude ajal tegin peaaegu kõiki töid. Tänapäeval ei tule neid õnneks endal teha ja võib-olla ei saakski enam ise hakkama. Kui käid õigel ajal tehnohoolduses, siis ei olegi vaja autot remontida.

Mida kuulate autoroolis?

Enamasti Vikerraadiot. Pikemate sõitude ajal ka head eesti muusikat.

Milline on teie rekordkiirus?

Maanteel sõidan normi piires, seal ma ei torma, aga lennuväljal olen saanud sõita 200 km/h.

Kas mäletate oma esimest autojuhtimise kogemust?

Poisikesena sai kolhoosipõlu peal roolitud, kui tehti silo või veeti vilja. Juhiluba siis veel polnud. Ka sõiduauto rooli lubati, kui kogenud juht istus kõrval. Seal need kogemused tulid, varakult, nii et veel enne, kui hakkasin luba taotlema, leidsin, et olen juba valmis autojuht.

Kas meenub mõni lõbus vahejuhtum liiklusest?

See pärineb kolhooside ajast, kui väetist külvati veel lennukitelt. Ma töötasin siis Lügänu kolhoosis. Lenduril oli lõunaaeg ning keegi pidi talle autoga järele minema. Dispetšer saatis mind. Lendur tahtis aga ise rooli istuda ning mina polnud vastu. Kiviõli teeristis pidas miilits meid kinni ja küsis juhiluba näha. Mul polnud orna aimugi, et lenduril polnudki autojuhiluba, et tal olid vaid oma lenduripaberid, ja neid ta näitaski. Miilits ütles neid vaadates, et kui sa taevast hakkama saad, saad ka maa peal, ning soovis head teed.

"Väga ökonoomne ja väga töökindel auto," kiidab Arno Rossman Honda Civicut.

PEETER LILLEVÄLI

CROSSOVERIT VALIDES
ON SUL KAKS VÕIMALUST –

PARIM

JA KÕIK TEISED

TIPPVARUSTUSES
NISSAN QASHQAI TEKNA
ALATES 19 990 €

NISSAN QASHQAI. ESIMENE TÕELINE CROSSOVER.

INNOVATIIVSETE TEHNOLOOGIATEGA:

BRONEERI PROOVISÕIT JUBA TÄNA!

YOU+NISSAN
MEIE LUBADUS. SINU ELAMUS.

Wiru Auto

Wiru Auto OÜ
Kreutzwaldi 5b, Rakvere
tel 329 5560
www.wiruauto.ee

Pakkumine kehtib kuni 31.12.2016. Pildid on illustreeriva tähendusega. Nissan Qashqai keskmine kütusekulu 3,8 – 6,0 l/100 km ja CO₂ emissioon 99 – 138 g/km. You+Nissan kliendipakkumine: kui te ostate Nissan Qashqai, saate lisaks kampaaniapakkumisele tasuta kaasa Nissan! 5* pikendatud garantii 1 aasta / 100 000 km ulatuses (olenevalt, kumb esimesena täitub). Kliendipakkumine kehtib praegustele Nissan! omanikele (erasisikud), kes on liitunud You+Nissan programliga. Küsige pakkumiste kohta lisainfot Nissan! edasimüüjalt.

AUTOTEENINDUS SVENTLI AUTO

(MALMI 2B JÕHVI) Tel 5645 5590, e-post auto@sventli.ee

REHVIDE VAHETUSE korral
interaktiivne veermiku kontroll
TASUTA!

